

HMF

HEISMONTØREN
FAGFORENINGSBLAD
NUMMER 2 2021

«STRAIGHT OUTTA ØKERN»

På grunn av pandemien har foreningen, desverre måtte avlyse heiscupen i både i fjor og i år. Mens vi gleder oss til heiscupen i 2022, mimrer vi tilbake til heiscupen i Krakow i 2019. Foto: Tor-Erik Lundberg.

Innhold

Nr 2 – Juni 2021 Årgang 52

Ledern har ordet	4
Redaksjonen	5
Klubber og avdelinger	6

Heisutdanning

Historien om faget og fagbrevet	10
Kapasitet og rekruttering	12
Ny læreplan VG3 Heismontørfaget	15
Min fagprøve i 1989	16

Tor Moen takker for seg

Tor Moen	18
----------------	----

Samfunn og arbeidsliv

Skru tilbake sikringene i EØS	22
Dømt etter fagforeningsknusing	23
Kriminelle nettverk i en regulert elektrobransje	24
Aldri mer	25

Klubb og forening

Magert mellomoppgjør	26
Lønnsregulering	27
Årsmøte i Heismontørenes fagforening	28
Digitalt 1. mai	30

Heislobbyen

Heislobbyen	32
-------------------	----

Aktuelt

Sikkerhetsavvik på heiser og rulletrapper ved Miami International Airport	33
---	----

Heisteknisk

Løftepunkt i heissjakter - sikker bruk ..	34
---	----

HMS

Arbeidsnærvær	37
---------------------	----

Heismontøren for 34 år siden	38
Fra sjakta	39

BLADETS ADRESSE:
HEISMONTØREN
ØSTRE AKER VEI 24, 0581 OSLO
TELEFON: 22 17 45 50 NETTSIDE: WWW.HEIS.NO E-POST: REDAKSJONEN@HEIS.NO

ETTERTRYKK ANBEFALES NÅR KILDE ER ANGITT.
GRAFISK PRODUKSJON: 07 MEDIA. OPPLAG: 1200
REDAKSJONEN ER AVSLUTTET 24. MAI 2021
NESTE DEADLINE: 10 AUGUST 2021

LEDERN HAR ORDET

Sommer'n nærmer seg, og klubbene er i full sving med lokale forhandlinger hos sine respektive bedrifter. Prisveksten siste år har vært ca 3 %, dette har selvfølgelig en sammenheng med oppsvingen man har fått grunnet pandemien og dens, forhåpentligvis avslutning med vaksineringen. Det blir spennende å se hva man lander ned på lokalt. Trolig vil forhandlingene pågå over sommer'n som vanlig.

LO og NHO har forhandlet ferdig i mellomoppgjøret og ble enige om en lønnsøkning på 2,7%, selv om prisvekstanslaget var 2,8%. Denne prosentsatsen inneholder diverse kreative begrep som overheng og glidning som gjør ting avansert. Det enkleste å forholde seg til er at heismontører får kr 2,25kr mer per time fra 1.april. Dette blir som oftest inkludert i det lokale oppgjøret samme år. Det er verdt å merke seg at LO i dette oppgjøret har godtatt en nedgang i kjøpekraft (Hadde vært opprettholdt om man hadde fått 30 øre mer). Det er bekymringsverdig, at selv om man er i en pandemi velger å godta lønnsnedgang for

arbeidstakerne. Ekstra provoserende er da kanskje også når flere bedrifter tar ut store overskudd og øker utbyttene sine.

De som derimot ikke tok til takk med lønnsnedgang, var organiserte sykepleiere, lærere og barnehageansatte i UNIO. De kjemper nå for en høyere lønn for å møte rekrutteringsproblemer til yrkene. Det er ikke ofte en ser en streik som kun gjelder penger, men er det noen som faktisk fortjener mer enn bare applaus så er det kanskje de som har stått på såpass mye gjennom pandemien som nettopp sykepleiere og lærere. De fortjener vår fulle støtte i kampen!

Til slutt vil jeg gratulere bedriften og de ansatte i Heis 1 Trondheim med nysignert tariffavtale. Det ble gjort et forsøk på å få på plass tariffavtale tilbake i 2018 i forbindelse med Oronastreika, men flertallet av de ansatte ble istedet lovet «gull og grønne skoger» hvis de signerte en husavtale av tidligere ledere, som ansatte da gikk for i stedet for tariffavtale. Nå er imidlertid husavtalen kastet på sjøen og det er Overenskomst for Heisfaget som er gjeldende. Lønnsforhandlinger blir neste oppgave for klubben på Heis 1 og forhåpentligvis gjennom gode forhandlinger lander man på samme nivå som resten av heisbransjen, det fortjener de ansatte!

Ønsker alle en god og smittefri sommer!

Markus

FØLG HMF PÅ SOSIALE MEDIER

@HMFagforeninga

hmf1930

heismontorene

@HMFagforeninga

REDAKSJONEN JUNI 2021

REDAKTØR: TOR-ERIK LUNDBERG. I REDAKSJONEN: EDMUND BERGET, JOHNNY LEO JOHANSEN, CHRISTIAN OLSTAD, ERIK EIKEDALEN, MARTIN GRANSETH
FORSIDE: CHRISTIAN OLSTAD

TID FOR FERIE

Våren og årsmøter er unnagjort, og sommeren står for tur. Snart skal de fleste av oss ta en velfortjent ferie etter et år preget av pandemi og konflikt.

Det er verdt å minnes at en lovfestet rett og plikt til ferie ikke alltid har vært en selvfølge, og at vi kan takke fagbevegelsen for at vi her i landet har fem uker betalt ferie. I land som USA, med lav organisasjonsgrad, har de ingen lovbestemt rett til ferie.

For over hundre år siden hadde ikke arbeidere i Norge bare lange arbeidsuker, de hadde heller ingen lovfestet rett til ferie. Den første yrkesgruppen som fikk en avtale om ferie var typografene i Oslo på slutten av 1890-tallet.

Da fikk de fremforhandlet retten til en tredagers ferie. Først over hundre år senere, og etter mange kamper, ble den femte ferieuka innført for alle med tariffavtale. I dag har alle arbeidstakere både en rett og en plikt til å avvikle full ferie i henhold til ferieloven.

Så enten om du skal være hjemme, på hytta, på camping, ved sjøen, på fjellet eller driste deg til utlandet, så håper vi alle på en sommer med tid for avkobling før vi vender uthvilt tilbake til sjakta.

God lesning og god sommer!

Tor-Erik, redaktør

THYSSENKLUBBEN

STIAN ANDERSSON ERIK EIKEDALEN

Våren er her og vi ser forhåpentligvis mot en sommer uten alt for strenge restriksjoner så vi kan begynne å ha litt sosiale tilstelninger igjen.

Vi har gjennomført årsmøte på Zoom i år også. Det var allikevel et vel gjennomført årsmøte, og jeg som klubbleder ser frem imot å jobbe med delvis nytt klubbstyre. Som mange sikkert vet så mister vi vår sekretærbauta Benjamin Hauer til Schindler, og jeg vil benytte sjansen til å takke for godt samarbeid og alt han har gjort for Thyssenklubben over mange år. Samtidig gleder jeg meg til å jobbe tett med de som er kommet inn. Geir Jacobsen som sekretær og Knut Ellingsen som tillitsvalgt Oslo og Ståle Gulbransen som tillitsvalgt Bergen.

Vernetjenesten har også fått inn en del nye, og med Odd Jacobsen som høvding der så må dette bli bra.

Samarbeidet mellom avdelingene i klubben fortsetter også å bli sterkere og tettere, og dette setter vi alle veldig stor pris på. Spesielt i situasjonen vi er i nå med en del endringer med navn på firma, nye eiere, nye ledere for Norden ol. Det er også mye endringer som skjer både i kontorstillinger og ute her i Norge. Vi har dessverre mistet en del montører de siste 2 måneder, men vi har tro på at vi skal løse opp i de største utfordringene våres innen rimelig tid, og at trivselen vil øke i takt med dette.

Ellers vil jeg gratulere Even Lunsæther og Marcus Henriksen

med bestått fagprøve. Det blir mange krympelag etter Covid har trukket seg tilbake.

Ønsker alle kolleger en god sommer!

Thyssenklubben mister sin sekretærbauta Benjamin Hauer til Schindlerklubben. Her er den trivelige montøren i forbindelse med heiscupen i Krakow i 2019.

KONEKLUBBEN

BÅRD NAVRUD

Hverdagen i Koneklubben blir naturligvis fortsatt preget av korona. Dette fører til en betydelig redusert mulighet for aktivitet. Av den grunn bestemte Årsmøtet i klubben å sette klubbtrekket på pause fram til neste årsmøte.

Nytt styre er på plass. De største forskjellene er at Even Thorstad (tilsyn læringer) og Roger Østby (HVO) dessverre ikke tok gjenvalg. Takk for innsatsen! Men valgkomiteen har funnet to gode arvtakere. Ny tilsynsansvarlig for lærlingene i klubben er Tommy Ruud

og nytt HVO er Thomas André Bjørnerud.

Prøveordningen på service som jeg har skrevet om tidligere er i gang. I hovedsak innebærer dette at klubben har endret en ordning som har premiært produktivitet med kilometer godtgjørelse over til å betales ut i lønn istedenfor. Flertallet i klubben mente dette var en fornuftig endring i 2019, men det har tatt en stund å komme i gang. Vi ser allerede nå at vi trenger å gjøre noen justeringer for å få ting til å gå så smidig som mulig.

Vi har et stabilt inntak av læringer og hadde i utgangen av 2020 11 læringer fordelt på 3 årskull. Det kan se ut som om vi tar inn 4 læringer i år. Med tanke på alderssammensetningen i klubben burde det vært flere. Men før vi kan øke antallet må vi få på plass bedre rutiner for oppfølging. Det må også bli kamp om hvilke montører som er så heldige å få lære opp fremtidens heismontører! Jeg vil oppfordre alle til å ta med seg læringer eller utplasseringselever ut i sjakta!

God sommer!

SCHINDLERKLUBBEN

ALEXANDER JORDNES

Etter et år med ekstremt mye oppmerksomhet og konflikter, har nå forholdene på Schindler normalisert seg. Vi samarbeider nå godt med bedriften om å legge det konfliktfylte året bak oss, og se fremover.

Over en lang periode har det vært veldig mye arbeid, og Schindler har vunnet flere anbud og noen av de er prestisjeprojekter. Det har vært bevegelse i bransjen og flere montører fra andre firmaer har blitt ansatt

i Schindler. I tillegg skal det ansettes flere lærlinger.

I skrivende stund har vi enda ikke kommet i gang med lokale forhandlinger, vi går ut ifra at de er landet i samme år. For Schindlerklubben er kjøpekraft og helseforsikring noen av de viktige fokusområdene.

Pandemien har satt en stopper for vårt nyetablerte montørtreff. Sist gjennomført i 2019. Det merkes at behovet for å samles til et fysisk

allmøte og til en fest begynner å bli presserende. Vi gleder oss og har et inderlig håp om at vi kan gjennomføre dette på vårt neste årsmøte.

Klubben går rakrygget inn i fremtiden med et fantastisk samhold. Året som har gått, ga oss dette.

ORONAKLUBBEN

EVEN FUNNER BRANDBU

Det skal ikke stå på arbeidsmengden i Oronaklubben om dagen, og forholdet mellom klubb og HR er noe anspent.

Arbeidsmengden er solid både på service og på montasje. Schindlergutta som kom til Orona under

konflikten har erfaringer og arbeidsmetoder vi lærer godt av, både i og utenfor sjakta. De reflekterer interessant, deler tanker og tør å komme med meninger. Erfaringer og kunnskap gjør at vi som klubb er blitt enda sterkere den siste tiden. Savnet etter å møtes i foreningslokalene

med diskusjoner er stort. Vi skulle vel ha vært en stor kohort. Vi går spendt inn i årets lønnsforhandlinger hvor vi har troen på et godt oppgjør. Det er når man er på topp, i flytsonen og alt bare går som det skal, vi allikevel må jobbe hardest.

KLEMTE POTEN I RULLETRAPP

En hund måtte amputer noen av tærne etter at den fikk poten skadet i en rulletrapp i et varehus i Australia, skriver news.com.au. Hundeieren forlangte at varehuset dekket utgiftene, men varehussjefen på sin side beklaget hendelsen, men sa at de ikke var ansvarlige.

LÅN MED LO FAVØR

Gjennom LO favør tilbys medlemmene et av Norges aller beste boliglån. Renta på LO favør Boliglån er satt ned til 1,35 % nom. rente. For unge medlemmer under 34 år, og de som har over 50 % egenkapitaldekning, er renta satt ned til 1,25 % nom.

BRANN I HEISSJAKT

Brannvesenet i Oslo måtte den 27. mars rykke ut med flere enheter til en adresse i Sporveisgata på St. Hanshaugen i Oslo etter en melding om en brann i en heissjakt, skriver VG. Kort tid etter meldte brannvesenet om at brannen var slukket.

HMF HAUGESUND

ANDRÉ BIRKELAND

Fredag 30. april hadde vi årsmøte i HMF Haugesund. Dette ble arrangert på Egon med pizzabuffet og god drikke.

Det er travelt hos både Schindler og Knutsen og det er stort behov for flere hender. Noen nærmer seg pensjonstid, mens undertegnede slutter og flytter til storbyen Oslo. Arbeidsmengden er

veldig stor, og det er mye nyanlegg og moderniseringer som gjennomføres på Haugalandet nå. Det jobbes mye overtid for enkelte montører, og vi håper at dette roer seg til fellesferien begynner. Det er gledelig at Schindler har innsett alvoret, og ansatt to nye «elektriker-lærlinger» som begynner i august.

Det ble også valg av ny leder i Haugesund. Ny leder er Steven Green, fra Ing. Stein Knutsen, som kommer til å bidra med å løfte avdelingen videre. Det er også avtalt å møtes siste fredag i måneden for felles lunsj og sosialt blant medlemmene i HMF.

HMF ØSTFOLD

ERIK BROSTRØM HMF ØSTFOLD

Vi har i år avholdt digitalt årsmøte i avdelingen, og alle de innstilte til styret tok gjenvalg.

Styret i HMF Østfold består da av Frank Hansen (Kone), Vidar Fossum (Schindler), Erik Brostrøm (Otis) og Ole Andreas Henriksen (GM)

LITT OM ARBEIDSMENGDEN

I Otis begynner ting å stabilisere seg. De to nymontasje montørene som har gått på service siden januar, er nå tilbake på nymontasje og har bra med anlegg i ca. ett år frem i tid. På service er ting på det jevne.

I Schindler har arbeidspresset på montasje roet seg noe ned, men de har fremdeles mye å gjøre fremover. De to lagene fra Litauere, ett lag fra Stavanger og ett lag fra Bergen som har hjulpet til i avdelingen har reist hjem. De har nå kun hjelp av ett lag med montører fra Oslo. Eller er det

gledelig med en ny lærling (som allerede har begynt) og en montør som begynner den 1. juli. De begge skal i hovedsak jobbe på montasje. Det meldes også om mer enn nok å gjøre på service.

SOMMERFEST OG GOKART

Vi har planlagt sen sommerfest/halvårsmøte fredag 10 september.

Tradisjon tro så blir det gokart på Rudskogen (Det ligger et stort press på de andre firmaene i år, da Otis sist tapetserte pallen) og møte/sosialt på kvelden.

Ønsker alle en riktig god sommer fra Østfold.

Erik Brostrøm (th) ønsker seg øverst på pallen i neste runde med gokart på Rudskogen. Her fra en samling i 2018. Stian Pedersen (Otis) tronet da pallen.

HMF BERGEN

TROND POLDEN/PER ERIK SAGSTAD POLDEN/TVEDT

Årsmøte i HMF Bergen ble avholdt den 11. mars via Zoom. Vi hadde invitert Union fagforening og partiet Rødt da de ønsket å holde et innlegg.

De gav uttrykk for at de er imponert av hvordan HMF jobber i kampen for faget sitt og mot sosial dumping. De ønsket gjerne et tettere samarbeid med HMF på tvers av fagforeningene for å styrke fagbevegelsen i Bergen.

Styret forsøker å ha et møte en gang i måneden for å skape et godt samhold innad i klubbene og for å holde hverandre oppdatert. Dette er en god ordning for å skape et godt engasjement.

Byggpatruljen, bestående av Jørn Tvedt og Øyvind Johansen, var en tur innom Framo på Fusa etter et tips om at Scan Heis holdt på med en heis. Da de kom frem, var to ungarere i gang med heisarbeid. Byggpatruljen varslet blant annet den lokale fagforeningen på verkstedet og informerte om forholdene. Tillitsvalgt på Framo var veldig samarbeidsvillig og varslet videre til ledelsen på Framo, noe som resulterte i at arbeid ble stoppet i to dager til alt av papir var kommet på bordet.

Så var byggpatruljen, denne gang representert med Trond Støkken og Helge Jensen, en tur til Tysnes Skule etter et nytt tips. Her var vi dessverre for sent ute til å kunne ta de på fersken. Heisen var ferdig montert, men vi fikk snakket med byggeleder og varslet kommunen.

At vi blir tipset av utenforstående om byggeplasser hvor Scan Heis opererer ser vi på som et resultat av kontinuerlig arbeid over en lengre periode som har blitt lagt merke til. Dette med flere avisoppslag som antakelig har svekket Scan Heis sitt omdømme.

Videre ble styret i HMF invitert til Ing. Knutsens årsmøte for å styrke engasjementet i klubben. Her ble blant annet Konekonflikten gjennomgått og fusjonen mellom HK Service og Thyssen. Noe som har veldig mange likhetstrekk med utfordringene rundt Knutsens fusjon med Otis. Samtlige klubbledere hadde innslag fra praksis i egne klubber og hva som trengs fra medlemmene for å styrke tillitsvalgte apparatet.

Ellers var brorparten av styret på blueskveld på Madam Felle for å overvære HMF gutta Jørn Tvedt på gitar og Bjørn Eide på trommer. Vi håper å få til en sommerfest i foreningslokalet, når forholdene tillater det, hvor disse gutta spiller opp. Da har lederen Trond Polden sagt seg villig til å stille opp på vokal. Vi gleder oss.

Tillitsvalgt på Framo varslet ledelsen på Framo. Dette resulterte i at arbeid ble stoppet inntil alt av papirer var kommet på bordet!

Jørn Tvedt (Schindler) på gitar.

Bjørn Eide på trommer under Blueskvelden på Madam Felle.

Kim Thomassen (Thyssen) holder innlegg på Knutsenklubben sitt årsmøte.

HISTORIEN OM FAGET OG FAGBREVET

Ære være lære. Læringer har vi hatt i faget så langt tilbake det er dokumentert. Åpenbart, selvfølgelig. Men når kom fagprøven, og fagbrevet?

CHRISTIAN OLSTAD

FAST GRUNN UNDER FØTTENE

30-åra var konfliktfylte og veldig fremgangsrike. Vi fikk vår landsomfattende fagforening i 1930, og kjempet i fem år for egen overenskomst. Da vi omsider klarte å løsrive oss fra Jern og Metall, samt Elektrikerne sin, kunne vi saktens skilte med starten på det vi kaller fagprøve, nemlig formell dyktighetsprøve. September 1931 kunne «Elektrikeren» melde:

«For heisemontørene i Oslo og Bergen ved Christian Wisbech A/S og Fortuna mek. Verksted er det i år gjennomkjempet overenskomst. Og denne nye overenskomst innebærer at heisemontørene med slag løftes opp på arbeidsbetingelser motsvarende elektrikeroverenskomstens betingelser. Fra en minstelønssats på 95 øre og en ferie på 8 dager til normallønn på kr. 1,50 og 2 arbeidsukers ferie. Og hva der ikke er minst vesentlig – det lyktes å gjennomkjempe en betryggende dyktighetsprøve.

Det har sin interesse å sammenligne dette resultat med revisjonen for heisemontørene i 1931. Den gang som vårt forbund ble nektet av

Landsorganisasjonen endog å reise krav for disse medlemmer. Og tross heisemontørenes og vårt forbunds indignerte protest på Landsorganisasjonen at Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund fortsatt skulle opprette overenskomst for heisemontørene. I industriforbundsformens hellige navn.

Tross langvarig motstand, like innbitt så vel fra arbeidsgivernes som industriforbundstilhengernes side, klarte heisemontørene å slå igjen-nom, og har nå fått fast grunn under føttene»

Dette er altså et steg i riktig retning, at overenskomsten skulle beskrive en dyktighetsprøve. Et bevis på at du var en fagmann, og dermed hadde an fagmanns ansvar, rettigheter og lønn.

Et steg i riktig retning, at overenskomsten skulle beskrive en dyktighetsprøve.

TYVE ÅR?

Det var under tariffrevisjonen i 1948 at partene enes om at det skulle innføres arbeidsbok for læringer i faget. Praktisk utforming og bruk av denne bok og øvrige bestemmelser om læretid og fagprøve (overenskomstens §4), skulle dog ikke utformes før tilsvarende paragraf var fastsatt i landsoverenskomsten for elektrikerfaget.

Det ble også diskutert forbundets krav om lønn til læringene i de timene de etter loven hadde. Fri for å kunne gå på kveldsskole. Dette kravet skulle løses eller behandles generelt, da spørsmålet var reist av en rekke fags respektive forbund.

Teksten om dyktighetsprøvens gjennomføring, oppstart og varighet skulle også ta form i denne tariffrevisjonen av 1948: «§5. Dyktighetsprøven skal påbegynnes så tidlig at den i alminnelighet må kunne beregnes tilendebrakt i senest 10 uker etter læretidens utløp og etter at godkjent anmeldelse foreligger»

Det ble samme året valgt inn et fast medlem i prøvenemda. Fire dyktighetsprøver, tre i Oslo og en i Bergen ble avlagt dette året. Alle bestod.

Det skulle dog oppstå tvister på eksempelvis Fortuna mekaniske verksted om godtgjørelse for læringenes skolemateriell, og videre om fradrag for eventuell fag- og forskole. Her måtte enes om midlertidig løsning frem til læringleven skulle definere dette senere.

Men det var ikke før i 1949 at det ble oppnådd enighet om at det skulle innføres «læreguttbøker» i heisfaget, og at det skulle varieres mellom montasjetid, reparasjon og feilsøking.

Den nye læringleven ble behandlet i 1951, og skulle som nevnt definere læretiden til 4 år. Videre at læringenemda i enkelte tilfeller kunne dispensere fra loven. Skulle ta vel et års tid før dette ble godtatt i praksis, da det var uenigheter om man skulle stå de 5 år som hadde vært praksis, eller ei. Arbeidsgiverne mente at 4 år måtte være mer enn nok.

I 1952 har riskyrkesutvalget, hvor vi hadde oppnevnte medlemmer i Harry Hansen (som også var leder av HMF) og ing. Halvorsen, ferdigbehandlet opplæringsplan for

heisemontører. Og siden ble det også utarbeidet regler for prøvenemda, som ble sendt over til Læringerådet og Departementet for godkjenning.

Sakte, men sikkert, via dyktighetsprøver og opplæringsplan danner

det seg et fag, fagprøve og fagbrev. Men vi teller altså nesten tyve år før Ola Skog skal få sitt (det tidligste?) fagbrev utlevert.

Ved å ansette lærlinger investerer man i fremtidens montører. Her fra HMFs læringsamling i 2009.

KAPASITET OG REKRUTTERING

I forrige nummer av Heismontøren tok vi for oss innleie og midlertidig ansettelser, og hvordan dette utfordrer et seriøst og organisert arbeidsliv. I vår bransje må vi sørge for en jevn rekruttering til faget fremover for å bevare faget og for at faste ansettelser fortsatt skal være hovedregelen. Men hvor mange lærlinger vil det være behov for fremover?

TOR-ERIK LUNDBERG HMF ARKIV

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ALDERSSAMMENSETNING I FAGET

Bare ved å se på alderssammensetningen blant våre medlemmer så ser vi at behovet for å rekruttere nye lærlinger til faget vil være stort fremover. Ifølge medlemsregisteret er det nå 110 medlemmer som er 60 år eller eldre i helt eller delvis arbeid. Disse kan i praksis gå av med pensjon innen to år eller tidligere.

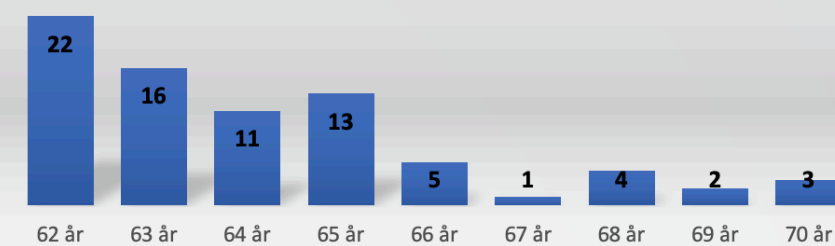
FORTSATT BYGGEAKTIVITET

For tiden så ser det ut til at det er nok arbeid i de fleste landsdelene – med noen variasjoner. Ifølge Statistisk sentralbyrå var det en vekst i byggeaktiviteten i siste halvår 2020, før den samlede aktiviteten i byggenæringen falt igjen med 2,3 prosent i 1. kvartal 2021. Nå skal redaksjonen være forsiktig med å

spå aktivitet i byggebransjen fremover, men alle tidligere prognoser viser en fortsatt stor aktivitet i byggebransjen. Selv om det er noe usikkerhet rundt investeringer og oppstart i etterkant av pandemien.

«Vi opplever at det er et stort trykk i heisbransjen og at det ofte er lange leveringstider grunnet mye arbeid»

Medlemmer mellom 62 og 70 år i arbeid heltid eller deltid

Statistikken viser antall medlemmer mellom 62 og 70 år som jobber heltid eller deltid.

svarer Richard Dalberg i Heisrådgi-
ren da vi spør om hvordan de ser på
arbeidsmengden sett fra deres
ståsted. «Slik vi opplever det ville det
med flere hender ute i sjakta, og inne
på salg/prosjektering, være mulig å
ta mer arbeid for den enkelte
heisbedrift. Noe som igjen ville
kortet inn leveringstid og muliggjort
at flere kunder fikk gjennomført sine
prosjekter.»

«Mye arbeid hos heisbedriftene går
også ofte utover at utbedring av

HK-rapporter nedprioriteres og at
dette legges på vent som en buffer til
det blir mindre å gjøre. Dette medfø-
rer at vi må henge på og bruke mye
tid på å sørge for at HK-rapporter til
våre kunder følges opp og utbedres
av heisbedriftene», avslutter han.

LÆRLINGER – EN INVESTERING

Alderssammensetningen og arbeids-
mengden tatt i betraktning bør det
være romslige inntak av lærlinger i
tiden fremover. Men også uavhengig
av kapasitet bør bedriftene tenke

SENIOR I ARBEIDSLIVET

Arbeidsforholdet kan bringes
til opphør når arbeidstaker
fyller 72 år. Lavere aldersgrense
kan settes forutsatt at det
praktiseres likt for alle
arbeidstakere. Men ikke lavere
enn 70 år.

Dersom en arbeidstaker får
reduisert arbeidsevne, plikter
arbeidsgiveren – så langt det er
mulig – å legge til rette for at
arbeidstakeren skal kunne
fortsette i arbeidet. Det er
forbudt å diskriminere
arbeidstakere på grunn av alder

Arbeidstakere som har fylt 62
år, eller som av helsemessige,
sosiale eller andre vektige
velferdsgrunner har behov for
det, har rett til redusert
arbeidstid.

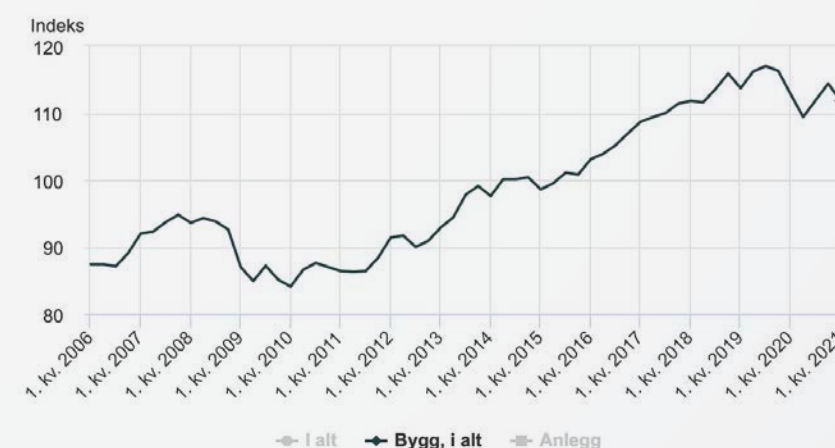
Les mer i Arbeidsmiljøloven.
Se heis.no for informasjon om
AFP

HJELP OSS Å HOLDE MEDLEMSREGISTERET OPPDATERT. MELD FRA OM:

- Fagstatus
- Pensjon/uføregard
- Arbeidsavklaringspenger
- Adresseendring
- Bytte av bedrift

Send en epost til foreninga@
heis.no

Figur 1. Produksjonsindeks, Bygge- og anleggsvirksomhet.
Sesongjustert. 2015=100

Kilde: Produksjonsindeks for bygge- og anleggsvirksomhet, Statistisk sentralbyrå.

Fra HMFs læringsamling i 2013

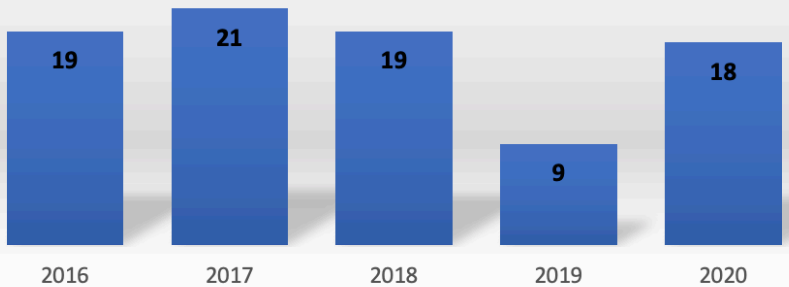
langsiktig ved å investere i nye lærlinger i årene som kommer. Det tar ca. 2,5 år før en lærling ansettes til hen er en faglært montør.

Da opplæringskontoret for heisfaget, Opphei, avholdt introkurs for nye lærlinger i august 2020 var det 18 nye lærlinger ved senteret. Noe som gjorde det mulig å opprette to klasser ved senteret. I tillegg til dette er det blitt ansatt noen elektrikere og automatikere på styrt opplæring gjennom året. Totalt er det ifølge medlemsregisteret 47 personer som for tiden er under opplæring, men her kan det være en feilmargen da det tar litt tid før det fanges opp at fagprøven er bestått.

ER DU LÆRLING ELLER PÅ STYRT OPPLÆRING?

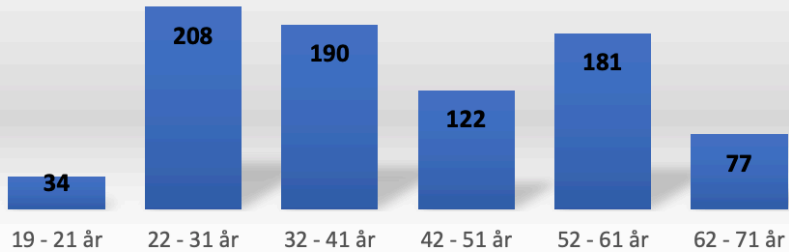
Se Overenskomsten for heisfaget om hvilke rettigheter du har. Overenskomsten finner du på nettsiden heis.no.

Antall lærlinger tilknyttet Opphei 2016-2020

Statistikken viser antall nye lærlinger ved Opphei da skoleåret startet opp på høsten.

Antall medlemmer i arbeid fordelt på aldersgruppe

MEDLEMMER MELLOM 60 OG 70 ÅR I PROSENT I HVER KLUBB

Schindler	14 %
Kone	20,3 %
Otis	7,8 %
Knutsen	23 %
TKE	10,5 %
Orona	12,5 %
Heis 1, Tromsø	12,5 %
Heiskompaniet	22,2 %
Alt Heis	16,66 %

Tabellen viser i prosent antall medlemmer som jobber heltid eller deltid i aldersgruppen mellom 60 og 70 år fordelt på klubb. Tallene er basert på medlemmer i HMF.

NY LÆREPLAN VG3 HEISMONTØRFAGET

Høringsfristen for den nye læreplanen i heismontørfaget gikk ut den 25. april. Det har kommet inn noen innspill som læreplangruppa må jobbe videre med.

BÅRD NAVRUD SKJERMDUMP

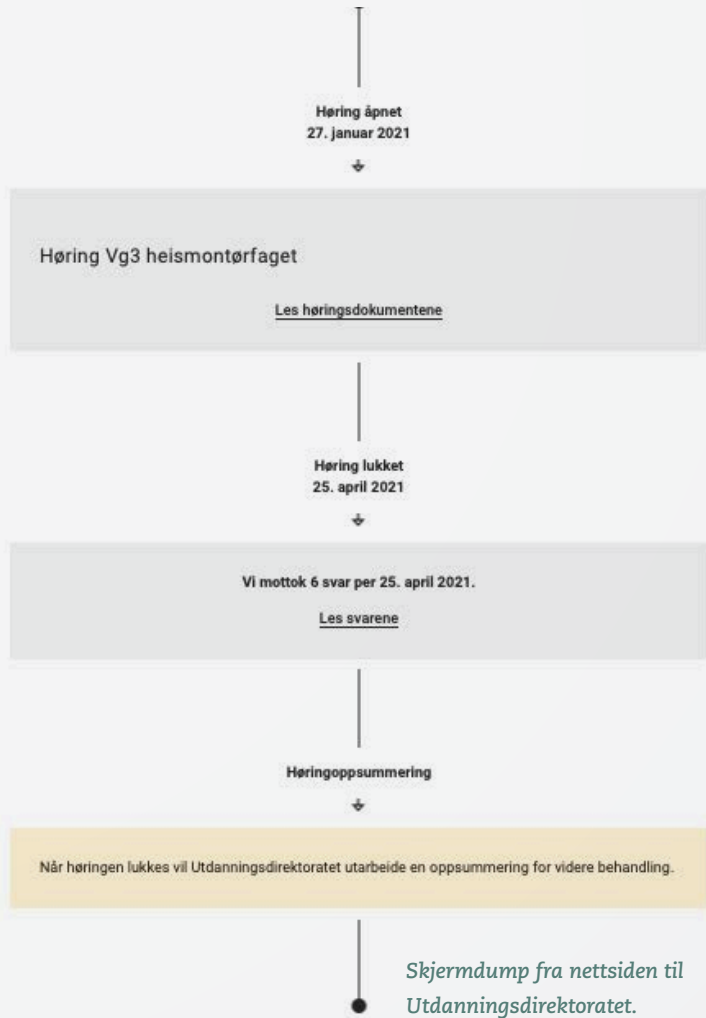

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Disse går i hovedsak på justeringer i kompetansemålene og en presisering av tidsrammen på fagprøven.

Veien videre har ikke blitt kommunisert til læreplangruppa enda, men vi

regner med å få en oppsummering av høringen og en plan for videre arbeid før sommeren. Den nye læreplanen blir innført høsten 2022.

NOEN ENDRINGER I FØRSTE HØRINGSRESULTAT FOR NY LÆREPLAN

Tidligere: Fagprøve gjennomføres innenfor 33 dager.

Nytt forslag: Minst 25 dager.

Tidligere: Kun krav til teoretisk eksamen og fagprøve.

Nytt forslag: Underveisvurdering, teoretisk eksamen og fagprøve.

Tidligere: Krav om heisteknisk engelsk.

Nytt forslag: Krav om kommunikasjon på engelsk og norsk.

Tidligere: 41 kompetansemål.

Nytt forslag: 22 kompetansemål.

I det nye høringsresultatet åpnes det mer for nye elementer og ny teknologi som kan komme. Det tillegges også vekt på risikovurdering, frakoble og demontere utstyr er med etter innspill fra forrige høring.

Les mer på nettsiden til Utdanningsdirektoratet (<https://hoering.udir.no/Hoering/v2/1143>).

MIN FAGPRØVE I 1989

Etter to og et halvt år som lærling hos Reber Schindler i Fredrikstad, var både bedriften og jeg veldig klare for at jeg skulle gå opp til en fagprøve. Men på grunn av en uenighet vedrørende reise for prøvenemnda, ble det bestemt at jeg skulle dra til sørlandsbyen Risør for å avlegge fagprøven.

JOHNNY LEO JOHANSEN CHRISTIAN OLSTAD

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Jeg var både nervøs og spent, slik det skal være før en slik milepæl i livet. Jeg pakket den store verktøykassa og heiv den bakpå planet på min Toyota Hilux, som hadde litt for store dekk, før jeg kjørte av gårde mot vakre Risør mens jeg gru-gledet meg

Jeg var ganske sikker på at prøveanlegg skulle gå bra, siden jeg skulle montere en hydraulikk med tre stopp fra Deve. En heistype som jeg kjente godt til, da dette var en veldig vanlig heis under jappetiden med mye byggevirkksomhet i Østfold. Ja, såpass mange hadde jeg vært med på å montere at jeg kunne koble følgekabelen uten å bruke skjema, og den gangen var det rund følgekabel uten tallmerking.

Jeg var nok mest en elektrofyr som var sterkest på dette med skjemaer med forståelse av automasjon, og ikke fullt så trygg på det mekaniske. Men i løpet av læretiden hadde vi gått på lærlingskole hvor vi var en uke i Oslo for å lære å sveise og slipe bor. Dette var en del av fagprøven den gangen. Det jeg var aller mest nervøs for var feilsøkingen, siden jeg

hadde hørt mange historier om hvor kreative prøvenemnda var på å legge inn lure feil.

BYGGEPLASSEN I RISØR

Jeg feilberegnet reisetiden litt, og vel fremme i Risør stod en litt utålmodig arbeidsleder og ventet på meg på byggeplassen. Byggeplassen, som var ved en videregående skole, var strøken og sjakta var helt rett. Den dyktige gjengen med bygningsarbeidere på plassen, sa det bare var å spørre dersom jeg trengte hjelp. Det var slik at sjauhjelp ofte var med i avtalen for montasjen på den tiden, og i små avdelinger jobbet man stort sett alene på mindre anlegg. Prøvenemnda kom innom i det jeg sjauet inn utstyret. De tok med seg den ferdige sjaktstammen og ønsket meg lykke til, og da var jeg i gang.

BIFF, FISK OG FORSKRIFTER

Det var slutt på ferietider og i ukedagene var jeg ofte eneste gjest på hotellet. Som eneste gjest hadde de kun to retter på menyen å velge imellom. Biff og fisk. Så jeg vekslet på hver dag, men med karamellpudding til dessert hver dag.

Bedriften hadde valgt det billigste rommet til meg uten TV. Kanskje var det for å spare inn på dietten og reisen? Fordelen med å ikke ha TV på rommet var at jeg hver kveld leste i forskriftene. Det var i tiden med overgang fra gamle forskrifter til ny standard. Siden de ikke var sikre på hvilken jeg skulle opp i måtte jeg kunne både den nye og den gamle i tillegg til noe elektroforskrifter og byggeforskrifter. Heldigvis var hukommelsen min på den tiden veldig god. Det hjalp selvfølgelig å sitte fire til fem timer hver kveld å lese forskrifter som jeg til slutt kunne omtrent utenat.

Montasjen gikk veldig fint, og jeg koste meg med jobben og det å kunne gjøre flid. Det og endelig få jobbe selvstendig passet bra for en fyr som meg som likte å drive med egne greier. En veldig hyggelig lokal montør var innom og så til at alt stod bra til. Arbeidslederen var også innom et par ganger for å høre meg ut i forskrifter, for å sjekke at alt var klart for å gå opp til fagprøven.

DEN STORE DAGEN

Prøvenemnda kom alvorstynget til Risør for å høre meg i forskrifter. I tillegg måtte jeg forklare funksjonene på et gammelt Reber skjema for wireheis. Prøvenemnda gikk virkelig grundig til verks og jeg satt rød og varm i toppen, full av konsentrasjon og svarte på det ene spørsmålet etter de andre. De var tre mot en, hvorav en var fra HMF. Det var han som ofte stilte de mest vriene spørsmålene. Det var nok kanskje fordi han var heismontør. Etter en nesten ut av kroppen opplevelse, kom det siste spørsmålet, som de forklare at ikke direkte stod i forskriftene. Spørsmålet var: «hvorfor skal man ikke ha wireskive i støpejern i toppen av sjakten?» Det klarte jeg ikke på sittende stol å svare på. Men svaret er at den kan sprekke og tunge deler fra den kan falle ned på heisen. Prøvenemnda oppsummerte med at jeg hadde svart helt rett på alt det andre, og det siste var bare ett bonusspørsmål for å eventuelt kunne gi «meget bestått pluss».

Dagen etter skulle de se på anlegget. Anlegget var strøkent, og jeg hadde vært meget nøye. Malt opp utstyr og hengt opp kleshenger i maskinrommet. Prøvenemnda målte stikkmålet mellom føringene og litt rundt om, før de nesten umiddelbart konkluderte med at anlegget var bra.

FEILSØKING

Så kom den mest spennende delen – feilsøkingen. Jeg ble bedt om å gå ut og ble hentet inn kort tid etter med beskjed om at de hadde lagt en feil på heisen.

Jeg søkte meg frem og fant raskt ut at bryteren til dørdriften var avslått.

Neste feil skulle være på selve styringen. Jeg kjente igjen feilen ganske raskt og skjønte at det måtte være bakkontakten på en hovedkontaktør. Men nå gjaldt det å finne hvilken, og da begynte jeg å rote litt og ble stresset når de i tillegg kom inn for å se hvordan jeg jobbet meg frem til feilen. Jeg fikk en bekreftelse på at jeg var på rett vei, og etter litt skrudde jeg ut en ledning som de hadde klipt og puttet inn igjen slik at den ikke gav kontakt.

Deretter tok de meg med til et mekanisk verksted for å sveise. De sa greit ifra at vi ikke skulle bli sveisere, men at vi måtte kunne sveise litt. De var tydeligvis ikke så nøye på orden på verkstedet, for jeg måtte rydde arbeidsplassen for brennbart materiale før jeg startet med å sveise. Det gikk ganske greit å legge litt høneprupp i en innvendig hjørnesveis og slipe litt på et borr.

DANS OG TÅRER

Jeg var helt ferdig av nerver og stress, da prøvenemnda skulle holde møte og konkludere. Før vi dro tilbake til hotellet sa de: «Vi skal gå gjennom prøven, men vi skal ikke holde deg på pinebenken, du har bestått».

Det var nesten så jeg gråt av glede. For en prøvelse og for en utrolig lettelse å bestå. Tenk nå var jeg fagmann, heismontør og skulle få sette opp «mine egne heiser». Etter dette inviterte prøvenemnda meg på middag. Senere spanderte jeg en runde med pils på puben. Her var det dans. Jeg ba opp ei dame og jeg tror aldri jeg har danset så lett på tå før.

Etter dette ble det 30 år i faget som stolt heismontør.

Heismontør og eventyrer Johnny Leo Johansen.

TOR MOEN

Etter 39 år i heisbransjen, ser Tor Moen frem til en aktiv pensjonisttilværelse. Vi har tatt en prat med den erfarne heismontøren om livet som heismontør og tillitsvalgt, og tiden fremover.

ERIK EIKEDALEN CHRISTIAN OLSTAD OG PRIVAT

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

«Arbeidslivet har vært utrolig interessant og spennende og jeg har aldri hatt en kjedelig dag på jobben,» sier Tor, som tok fagbrev som elektriker i 1975, og jobbet innenfor installasjon og industri i ni år, før han endte som heismontør i Reber Schindler i 1982. Og der ble han til han nå gikk av med pensjon i mars 2021.

NORDSJØEN

Mot slutten av 70-tallet ble Tor Innleid til ABB som tavlemontør på skip og høyspent. Deretter ble det en periode for i Nordsjøen på Ekofisk-tanken og Eldfisk. «Tida i Nordsjøen

satte dype spor,» forteller Tor. «Arbeidskulturen var utpreget amerikansk, noe vi som var norske fort kom i konflikt med.» Tor forteller om et arbeidsmiljø med arbeidere fra mange ulike nasjoner, og dertil mange ulike måter å arbeide på – og ingen var organiserte. «Spanjolene husker jeg var svært preget av nervøsitet. De gikk ingen steder uten at de bar på et eller annet – selv når vi bare ventet på helikopteret, gikk spanjolene frem og tilbake,» sier han. Det var med andre ord ikke særlige ordna forhold på arbeidsplassen i Nordsjøen.

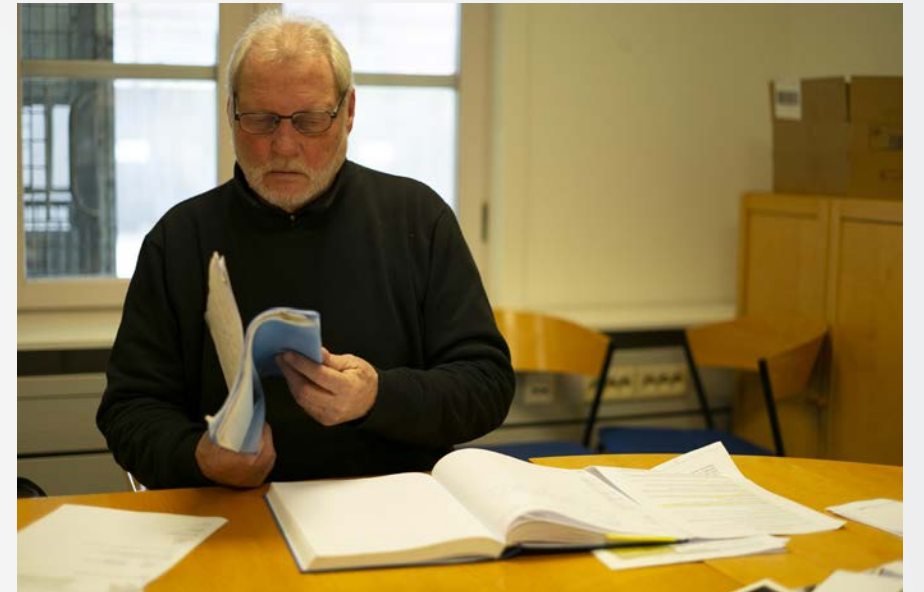
Amerikanerne behandlet de ansatte som slaver, og det ble sendt ut advarsler og trusler i hopetall. «Vi forlangte å få advarslene skriftlig, og det fikk vi også, men vi slet lenge med å få tillitsvalgte og forbund til å engasjere seg,» forteller han. «Det var først mot slutten av 70-tallet at vi som var norske begynte å bli mange nok der ute. Da begynte vi å organisere tillitsmannsarbeid.» Tor forteller at de egentlig ikke fikk lov til å ha tillitsvalgte, så arbeidet ble organisert som verneombud. Deres egne tillitsvalgte satt på Aker i Verdal, og fikk aldri være med i helikopteret ut til plattformene. Uten respons og

engasjement fra verken tillitsvalgte eller forbund, ble til slutt frustrasjonen stor. «Da bunkene med advarsler ble store nok, tok vi saken i egne hender, og ga beskjed om at vi stoppet alt arbeid inntil plattformsjefen var fjernet!» forteller Tor. «Det ble til slutt et møte mellom tillitsvalgt, plattformsjefen og sjefen for Philips – som var operatør på feltet. Han leste gjennom alle advarslene vi hadde fått, og lovet oss å komme å hente plattformsjefen – eller cowboyen sin, som han kalte ham – der som dette gjentok seg.» Etter dette ble det orden i rekkene, og forholdene bedret seg på plattformen.

Når Tor ikke var i Nordsjøen, var han opptatt med å bygge hus hjemme i Skien. Han sluttet i jobben like før jul i 1979. I perioden i Nordsjøen bodde Tor det siste halvåret han jobbet der på Alexander Kielland-plattformen. Tor satt på hytta i påska 1980 og så på nyhetene når plattformen velta. Mange kolleger døde den dagen, inklusiv en nær arbeidskamerat og elektriker fra Skien. «Dersom jeg hadde vært der den dagen, hadde jeg antageligvis holdt til i lugaren min, som lå langt ned i plattformen. Med 45-graders helning og uten strøm, var det ingen mulighet å komme seg opp derfra,» forteller han. «Etter ulykka fikk jeg psykisk sperre. Jeg orka rett og slett ikke å sjekke om jeg hadde vært ute eller hjemme ifølge skiftplanen.»

HEISMONTØR OG FAGFORENINGSARBEID

Hjemme i Skien jobbet Tor som elektriker igjen, frem til han søkte på jobb i Skiensavdelingen til Reber (nå Schindler). «Jeg kjente litt til heisbransjen via jobben som elektriker, og visste at dette var et yrke med

kunnskapsrike folk i variert arbeid og ikke minst, en stolt fagforening,» sier Tor, og fortsetter: «Fagforeningsarbeid ligger i blodet mitt.» Farfaren hans var aktiv i fagforeningsarbeid på 20-tallet, og mista jobben som bokbinder da han forsøkte å forhandle om bedre lønn for de ansatte i bedriften. «Flere av onklene mine var politisk og sosialt aktive hele livet. Faren min fikk betale dyrt for sitt standpunkt og engasjement med to og et halvt år i konsentrasjonsleir under krigen.» Tor mener at «honnørbegreper» som: Objektiv, diplomatisk, nøytral og en sak har mange sider, kan være kamuflert feighet. «Å bli medlem av kampforeningen HMF, var som skreddersydd for meg.»

Etter avlagt fagprøve i Reber ble det full fart som tillitsvalgt i Skiensavdelingen, og her har Tor vært lokal tillitsvalgt fram til pensjon. «Jeg hadde verv som tillitsvalgt mens jeg jobbet som elektriker også. Også i Nordsjøen – og siden har det gått slag i slag.» Ved siden av lokale verv, satt Tor også med verv i HMF sentralt, og

var blant annet nesteleder under Robert Ellingsen i perioden 2000 til 2002, og politisk sekretær i perioden 2005 til 2008, men understreker at det ikke alltid har vært like lett å sitte i toppledelsen i HMF når man bor i Skien.

ASBESTARBEID

På begynnelsen av 80-tallet ble det påvist mange dødsfall ved bruk av asbest i tungindustrien på Norsk Hydro i Grenland. Norsk Hydro var Rebers største kunde og hadde ofte montører på området. «Det fikk meg til å ta et initiativ for nødvendig utskifting av asbestholdige bremseband i vår bedrift og i hele heisbransjen,» forteller Tor. Han ble valgt inn som klubbens første hovedverneombud i 1985 – et verv han hadde i fem år. «Vi kvitta oss med asbest, lynol som vaskemiddel av føringer, laget hjelpeverktøy for tunge løft og lagde et ryggkurs for tunge løft i samarbeid med fysioterapeuter som ble vist rundt omkring i avdelingene.» Arbeidet ble satt på dagsorden i HMF, med

blant annet artikler om arbeidet i Heismontøren.

«Møtene i bedriftens arbeidsmiljøutvalg var et kapittel for seg,» forteller han, og utbroderer: «Det minnet mest om innseilinga til Kristiansand en tåkete oktoberdag. Svein Kjernet og Rune Larsen røyka ferdigsydde Prince-sigaretter, mens Ivar Evjevolen og undertegnede representerte den mer miljøvennlige rullingsen. Larsen og jeg holdt stø kurs. Det var bare å sikte mellom det grønne trynet til Kristoffer Rossevatn – som for øvrig ikke røyka – og de to andre som var like røde i toppen som Kristoffer var grønn. Vi loset alle saker trygt i havn gjennom tåkeheimen!»

Først i 1987 begynte bedriftene å forstå alvor og nødvendigheten av å kvitte seg med asbest – mye takket være Tors utbredte informasjonsarbeid.

HBU

Tor var også aktiv i arbeidet med å opprette Heisbransjens Utdannings-senter (HBU). Under lønnsforhandlingene i 1986 ble det enighet om å opprette et etterutdannings-senter for heisbransjen, men arbeidsgiversiden trakk seg i etterkant. Dette førte til aksjoner fra heismontørene i 1987, som varte i nærmere ett år. Tor og klubben hans var svært involverte og aktive i denne kampen, som endte med seier i januar 1988. «Aktiviteten vi satte i gang i denne saken, førte til at direktøren i Reber tømte seg for eder og galle i lokalavisa over innsatsen vår, og rette skytset spesielt mot meg som tillitsvalgt,» minnes Tor. Da artikkelen sto på trykk, hadde Tor sommerferie og satt ute i skjærgården og leste avisa. «Jeg

var heldig som slapp å avbryte ferien da John Walderhaug tok på seg jobben med å svare bedriften.»

I 1994 ble Tor tilbudt et vikariat på ett år som avdelingsleder. «Jeg tenkte; hvorfor ikke?» sier Tor, og husker det som en artig erfaring å få oppleve bedriften fra den posisjonen også. Det ene året ble til to, med tilbud om å fortsette også utover dette. «Men da takket jeg nei!»

HOVEDTILLITSVALGT I KLUBBEN

Fra 2007 til 2013 satt Tor som hovedtillitsvalgt i Schindler-klubben. I denne perioden utarbeidet klubben i samarbeid med bedriften en PDA-avtale, som skulle sørge for at det nye digitale verktøyet PDA (nå iPad) ble håndtert på riktig måte. Avtalen hadde 13 punkter som ble misligholdt av bedriften kort tid etter at avtalen var underskrevet. Dette førte til at klubben innleverte alle PDAene, som deretter førte til at klubben ble stevnet inn for arbeidsretten. På kort varsel fikk Tor og klubben beskjed om å møte i arbeidsretten – uten støtte fra LO. «Advokatene i LO ville ikke engang gjøre et forsøk på å

forsvare klubbens reaksjon,» sier Tor. «Jeg ringte til arbeidsrettens formann for å forklare situasjonen; ta saken sjøl, sa han.» Og som sagt, så gjort. Tor tok saken selv. LO-advokaten – eller «månefiskens representant,» som Tor kaller ham – erklærte høytidelig enighet med NHO, og det var det siste klubben hørte fra han. «Det ble en morsom erfaring som skrankeadvokat,» ler Tor, og påpeker: «Min innsats i retten var selvfølgelig ikke avgjørende. Vi var under alle omstendigheter forhåndsdømt». Det gikk som det gikk – klubben tapte saken, og ble dømt for ulovlig arbeidskamp.

Til ettertanke: Månefisker kan veie opp til to tonn. Problemet er at den ikke kan svømme! Den driver bare med havstrømmen.

Senere, da Tor satt i forhandlingsutvalget under tariffforhandlingene, ville ikke HLF starte forhandlinger så lenge Tor var til stede. «Jeg hadde brutt loven i forbindelse med PDA-saken,» forteller han. «Men det standpunktet ga de opp etter fem minutter!»

EN ALLSIDIG MANN

Tor har tre voksne døtre, og seks barnebarn rundt seg. «Nå som jeg blir pensjonist håper jeg å få mer tid til barnebarn og familie,» sier han, som også har en god del andre planer for pensjonisttilværelsen. Tor har en skogseiendom i Telemark som tar opp mye av hans tid. «Dette vil jeg drive mye med i tida fremover. Jeg har holdt på med veibygging i flere år allerede. Veien er nå 1,8 kilometer lang, og jeg har sprenget ut cirka 1700 kubikkmeter med fjell som skal sorteres og flyttes. Etter at veien er ferdig blir det hogst med motorsag hvis jeg fortsatt har kropp til det.»

Tor er en aktiv jeger, og spiller trommer i Speidermusikken i Skien – et rent brassband som blant annet marsjerer i Skiens gater på 17. mai. «Det ble jo avlyst i år som i fjor, på grunn av Korona, men vi kommer sterkere tilbake neste år,» sier han.

Det er åpenbart at Tor er en mann med mange jern i ilden, og vi får også vite at han har sparka fotball i alle år, men måtte gi seg da han ble 62. «Da holdt ikke helsa lenger,» sier han. Ved siden av alt dette vil han også få tid til å reise mer. «Jeg har ikke fått reist så mye som jeg skulle ønske,» konstaterer han. «Jeg har vært i Roma, og dit vil jeg veldig gjerne tilbake. Også vil jeg reise til Midtøsten og Israel.» Noe sier oss at Tor ikke kommer til å lide noen nød som pensjonist, og kommer til å holde seg i aktivitet i flere år fremover.

BRANSJEN OG FREMTIDEN

Han har gitt seg i alle verv nå som han er pensjonist, men engasjementet for bransjen og politikken vil han nok aldri miste. «Det er mye å passe på for de nye og unge tillitsvalgte i bransjen,» sier han. «Jeg tror ikke jeg skal gi så mange råd. Konflikten i Schindler i fjor ble vel det beste tillitsmannskurs noen fagforening kunne ønske seg. Konflikten er litt for nær enda til å kommenteres. Jeg har fortsatt ikke vært med på en oppsummering innen egen klubb.»

Tor mener arbeidsgiverne ikke kommer til å forandre verken karakter eller adferd i fortsettelsen. «Der har vi stabilitet,» påpeker han, «men de tar i bruk stadig flere digitale verktøy for overvåking av ansatte. Spesielt tillitsvalgte. Utfordringen er ikke arbeidsgiverne. Det er eventuelt vår egen manglende evne til å være forberedt på å forsvare oss.»

«Til slutt vil jeg benytte anledningen til å takke kammerater i klubb og fagforening for en fantastisk reise gjennom mange år! Jeg kommer til å savne miljøet i klubb og fagforening, humoren og felleskapet.»

Vi takker for praten, og ønsker Tor lykke til i tilværelsen som pensjonist!

SKRU TILBAKE SIKRINGENE I EØS!

EØS-avtalen har tre viktige sikringsskap. Regjeringspartiene vil kortslutte alle sammen. LO må snarest sende en kvalifisert elektriker til Stortinget!

ROY PEDERSEN (NEI TIL EU) HMF ARKIV

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Det er mulig å stoppe strømmen av nye EU-direktiver ved å benytte vetoet, skriver Roy Pedersen i Nei til EU. Foto: Bjørn Tore Egeberg.

Hovedsikringen i EØS-avtalen heter vetoet. Med den kan vi kutte inntaksstrømmen av nye EU-direktiver.

Den andre brannsikringen er at EFTA-statene og EU har hver sin separate kurs i EØS-anlegget. EFTA-kursen skal det være umulig for EU å koble seg direkte på, uten å gå gjennom «våre» transistorer, ESA og EFTA-domstolen.

Til slutt har vi overspenningsvernet, eller beskyttelsesklausulen. Den gir oss ensidig rett til å sette deler av EØS-avtalen ut av kraft når det er i ferd med å oppstå «alvorlige

økonomiske, samfunnsmessige eller miljømessige vanskeligheter som kan vedvare, i en sektor eller innen et distrikt».

SÅ HVA ER STATUS?

Vetoet, som skulle være tett knytta til mindretallsvernet i Grunnloven, har Stortinget nesten aldri brukt.

Det ryker av EØS-avtalen fordi regjeringa har begynt å tjuvkoble EU direkte på EFTA-kursen i EØS. På denne måten kan EUs jernbanebyrået ERA bli ny sjef for norsk jernbane. Vedtar Stortinget EUs jernbapakke fire kommer nye krav om konkurranseutsetting uavhengig av hvem som styrer landet. Sikkerheten blir overstyrt av ERA.

Og hva med overspenningsvernet? Den er aldri noensinne utprøvd, det handler bare om politisk vilje til å ta nødartikkel 112 i bruk. Tida er overmoden, særlig innen luftfarten under koronakrisa. Men norske myndigheter feiger ut og lar Wizz Air fortsette. Sosial dumping skjer nå på land, til sjøs og i lufta.

EØS-avtalen er langt bedre enn et EU-medlemskap, særlig på grunn av disse tre sikringene. Men det hjelper ikke når norske regjeringer tjuvkobler og kortslutter EØS-anlegget.

LOs representantskapsmøtevedtak vedtok at reservasjonsmuligheten må brukes når EU-direktiver innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger. Da må også LO aktivt motsette seg alle forsøk på å endre forutsetningene og mekanismene i EØS-avtalen.

Nei til EØS: Olle Andersson og Bjarne Sælen (Otis) vet hva som må til for å stoppe sosial dumping! Her fra en markering i 2013.

DØMT ETTER FAG- FORENINGSKNUSING

Den tillitsvalgte sveiseren Adrian Dumitrescu ble sparket fordi han var en aktiv og dyktig tillitsvalgt skriver Fellesforbundet.

TOR-ERIK LUNDBERG PIXABAY

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Rumenske Adrian Dumitrescu (33) hadde jobbet som sveiser i flere år på Stord, utleid fra bemanningsbyrået Offshore Support Nord. Som klubbleder organiserte han sine rumenske kollegaer og sørget for tariffavtale. Dette likte arbeidsgiver dårlig.

Så i sommer da Adrian var hjemme i Romania på ferie sammen med sin kone og barn, kom beskjeden om at han ikke lenger hadde arbeid i bemanningsselskapet hvor han var ansatt.

«Fagforeningsknusing av verste sort. Slike sjefer trenger vi ikke. Sånne som Adrian derimot, de skulle vi hatt mange flere av! Tenk hvor sterk fagbevegelsen hadde vært da», utalte Markus Hansen, leder av Heismontørenes Fagforening, da saken ble kjent.

TINGRETEN

I mars i år gikk saken for Sunnhordland tingrett hvor Adrian og hans advokat argumenterte med at oppsigelsen både er ugyldig og usaklig – og satt den i forbindelse med hans rolle som klubbleder og organisator blant de rumenske bemanningsarbeiderne.

Under forhandlingene i tingretten viste det seg tidlig at det ikke var populært hos eier og daglig leder Jørgen Reed at «gutta hans» valgte å organisere seg, skriver Fri fagbevegelse.

FULL SEIER I RETTEN

Rettsaken endte med en knusende dom over arbeidsgiveren til Adrian. Her fremgår det at arbeidsgiver behandlet klubblederen verre og strengere enn hans rumenske arbeidskollegaer, og med en negativ innstilling til fagorganisering.

Eieren av firmaet, Jørgen Reed, ble dømt til å stå personlig ansvarlig for erstatningen uavhengig av om firmaet var i drift eller ikke.

Dommen var enstemmig, og domsslutningen lød slik:

1. Oppsigelsen av Adrian Dumitrescu er ugyldig.
2. Offshore Support Nord AS dømmes til å betale Adrian Dumitrescu oppreisningserstatning med kr 75 000 med forsinkelsesrente.
3. Offshore Support Nord AS og Jørgen Reed dømmes til å betale Adrian Dumitrescu erstatning med kr 267 306 med forsinkelsesrente.
4. Offshore Support Nord AS og Jørgen Reed dømmes til å betale sakskostnadene til Adrian Dumitrescu med kr 215 701 innen 2 uker fra dommens forkynnelse.

KRIMINELLE NETTVERK I EN REGULERT ELEKTROBRANSJE

En skulle tro at en regulert elektrobransje, med strenge krav til dokumentasjon, var forskånet for kriminelle nettverk og sosial dumping. Avsløringer viser grove lovbrudd i bransjen med forgreninger til østeuropeisk mafiavirksomhet.

TOR-ERIK LUNDBERG SARA JOHANNESSEN

Det er Fair Play Bygg som sammen med Kirkens Bymisjon, EL & IT forbundet og Nelfo som har avdekket et kriminelt nettverk innenfor elektrobransjen. Nettverket har også forgreninger til andre bransjer.

De ser at kriminelle utnytter alle formene for arbeidslivskriminalitet; som id-tyveri, svart arbeid, dokumentfalsk, bruk av stråmenn, trusler og vold, grov utnyttelse av arbeidsfolk som grenser til tvangsarbeid, eiendomsinvesteringer av ulovlig profitt, konkursspekulasjon.

DOKUMENTFALSK

I rapporten henvises det til kildeopplysninger hvor det hevdes at det svindles med dokumentasjon til elektrikere og installatører fra Romania.

Noen av vitnemålene er kjøpt, andre er forfalsket ved at en annen person har tatt eksamen enn den som vitnemålet er utskrevet på. Det er

trolig også svindlet med arbeidserfaring fra Romania.

Videre har et kriminelt nettverk «hjulpet» arbeidstakere med å få vitnemål og erfaring fra Romania godkjent av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Fair Play Bygg kjenner også til at personer som har arbeidet som ufaglærte hjelpearbeidere i bedriftene er satt til arbeid de ikke er kvalifisert til.

ALDRI MER

Den 22. juli er det ti år siden bombeangrepene på regjeringskvartalet i Oslo som drepte åtte mennesker, og massakren på Utøya i Tyrifjorden som kostet 69 unge mennesker livet. Til sammen tok terroristen, høyreekstremisten og masseorderen livet av 77 mennesker denne dagen. I tillegg skadet han flere hundre med sine handlinger.

TOR-ERIK LUNDBERG ARKIV

Massemorderen har i ettertid oppgitt motivet for hans angrep som et ønske om et monokulturelt Europa, tuftet på kristne verdier, kjernefamilien, fri markedsøkonomi, og støtte til Israel. Han har videre uttalt at han ville endre det politiske Norge gjennom vold, og at han dro til Utøya for å gi Arbeiderpartiet et varsel om at dommedag kommer dersom partiet ikke endrer sin politikk. Islam og det han kalte «kulturmarxisme» var også en del av hans fiendebilde.

Samtidig er det i år 20 år siden 15 år gamle Benjamin Hermansen ble knivdrept av nynazister. Drapet skjedde den 26. januar 2001 på Holmlia i Oslo.

SAMMEN MOT RASISME

Det rasistisk motivert drapet på Benjamin kom som et sjokk på mange, og over hele landet ble det arrangert fakkeltog for å vise avsky mot drapet. Særlig i Oslo var det stor oppslutningen hvor 40 000 mennesker deltok i markeringen den 1. februar 2001. Likedan ble det like spontant arrangert rosetog i mange

norske byer etter terroren på Utøya i 2011. I Oslo deltok over 200 000 i toget.

LA DET ALDRI SKJE IGJEN

Allikevel fortsetter vi å se hatefulle handlinger og rasistiske motiverte drap i både Norge og andre steder i verden. I store deler av Europa og verden har den ytre høyrefløyen i politikken fått et stadig sterkere fotfeste. Derfor er det viktigere enn

noen gang at vi minnes hva som kan skje når dette tankegodset tar overhånd.

PARTISK ARBEIDSRETT?

LO og NHO har fått oppnevnt lojale meddommere som gjennomgående har dømt i deres favør i arbeidsrettssaker, påstår bedriftsforbundet SMB Norge. Noe de mener å kunne dokumentere, skriver E24. Nå har de bedt Europarådet gripe inn mot det norske rettssystemet.

ALDER OG SKADER

Alder betyr noe for hvor på kroppen vi skader oss, skriver hmsmagasinet.no. Yngre mennesker får mest sannsynlig fingerskader når de blir skadet på jobben, mens eldre mennesker har større risiko for å skade armer, skuldre eller aksler, viser ny statistikk fra svensk forsikringsselskap.

MAGERT MELLOMOPPGJØR

Den 25. mars ble det brudd i forhandlingene i mellomoppgjøret, og dermed møtes partene til mekling fredag den 9. april med meklingsutløp den 10. april kl 24:00.

TOR-ERIK LUNDBERG TORSTEIN BØE (NTB SCANPIX)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Årets lønnsoppgjør var et mellomoppgjør hvor LO og NHO skulle forhandle om lønnsreguleringen. På forhånd hadde LO varslet plassoppsigelse for 23 000 LO medlemmer, hvorav 97 medlemmer fra HMF fordelt på Schindler, Kone, Otis og TKE.

Historisk sette var ikke sannsynligheten for streik veldig stor. Dette siden arbeidsgiverne og arbeidstakerne i privat sektor har kommet til enighet i hvert eneste mellomoppgjør siden krigen.

Markus Hansen, leder av HMF, uttalte følgende til heis.no i forkant av meklingen:

«Jeg regner ikke med at det blir noen streik. Det hører med til sjeldenhetene at et mellomoppgjør leder til streik. Det at såpass mange er arbeidsledig grunnet pandemien vil nok være et stort bakteppe inn i forhandlingene og som gjør at det å gå til konflikt sitter langt inne. Men vi får nok ikke se noe endelig resultat før mange timer på overtid».

Markus fikk rett. Fjorten timer på overtid kom meklingen i havn med

en ramme på 2,7 prosent gjeldende fra 1. april. Noe som ifølge LO var 0,1 prosent under det de mente de trengte for at medlemmene skulle kunne opprettholde kjøpekraften. NHO på sin side hadde på forhånd, tradisjon tro, gått hardt ut med at de i praksis ønsket et reallønnsnedslag.

Det faktiske lønnstillegget utgjorde, etter at det er tatt hensyn til lønns-
glidning og overheng, et generelt tillegg på kroner 2,25 per time eller

4387,- kroner i året. I tillegg ble det gitt et lavlønns tillegg på kr 1,- per time. Noe som tilsvarer ytterligere et tillegg på kroner 1950,- i året for de som tjener mindre enn 90 prosent av en gjennomsnittlig industriarbeiderlønn på kr 506 600.

Oppsummert ser det ut til at arbeidsgiverne gikk seirende ut av dette lønnsoppgjøret. Takk og pris for lokal forhandlingsrett.

Ikke veldig overaskende så ble det ingen storstreik i år. Her er streikevakter utenfor Grand Hotell i Oslo under hotellstreiken i 2016. Foto: Torstein Bøe (NTB Scanpix).

LOKALE FORHANDLINGER 2021

TOR-ERIK LUNDBERG

Da dette nummeret av Heismon-tøren gikk i trykken forelå det ennå ingen resultat i klubbens lokale forhandlinger.

Med tolv måneders endring i konsumprisindeksen (KPI) på 3,0 prosent (April 2021) ble lista lagt for hvor grensa må ligge for å unngå en lønnsnedgang. Den økonomiske ramma fra mellomoppgjøret mellom LO og NHO endte som kjent på 2,7 prosent.

Etter hva redaksjonen kjenner til har flere klubber lønn som et prioritert krav i årets lokale forhandlinger. Andre prioriteringer ryktes å være behandlingsforsikring, reisetid mm. Redaksjonen håper på å kunne kunngjøre resultatene til neste nummer av Heismon-tøren.

Vil lønn være prioritert for klubbene i årets forhandlinger?

LØNNSREGULERING

Ifølge Overenskomsten for heisfaget skal det to ganger i året utarbeides en lønnsstatistikk for faget. Lønnsstatistikk for alle fire kvartal, legges til grunn ved beregning av gjennomsnittslønna i bransjen.

TOR-ERIK LUNDBERG

Ifølge protokoll om lønnsregulering for 3. og 4. kvartal mellom HLF/HMF av 21. april 2021, er nå gjennomsnittslønn kroner 382,50. Lønn iht. stedlig avtale er kr 355,72 (93 %).

Det generelle tillegget ved mellomoppgjøret for 2021 som ble avtalt mellom partene LO og NHO til kr 2,25 og er tillagt statistikken.

Fagarbeider etter 1 år	100,00 %	Kr 355,72
Fagarbeider nyutdannet	99,704 %	Kr 354,67
Hjelppearbeider etter 2 år	90,291 %	Kr 321,19
Hjelppearbeider, begynnerlønn	84,079 %	Kr 299,09

Lærlinglønn, beregningsgrunnlag

VG 3 - bedrift		
1. halvår	30 %	Kr 114,75
2. halvår	40 %	Kr 153,00
3. halvår	45 %	Kr 172,12
4. halvår	55 %	Kr 210,37
5. halvår	80 %	Kr 306,00

VG 3 - skole		
1. halvår	60 %	Kr 229,50
2. halvår	75 %	Kr 286,87
3. halvår	80 %	Kr 306,00

Fagtillegg

Fagtillegg	5 år	10 år	15 år	20 år
	Kr 5,26	Kr 10,54	Kr 13,19	Kr 15,85

Smusstillegg

Smuss gruppe 1	Kr 24,77
Smuss gruppe 2	Kr 18,62

ÅRSMØTE I HEISMONTØRENE FAGFORENING

Snøsmelting og vår betyr også tid for årsmøter i både klubber og forening. Foreningas årsmøte fant sted den 26. april, og grunnet pandemien ble møtet gjennomført via internett og møteplattformen Zoom.

TOR-ERIK LUNDBERG

HMFs engasjerte medlemmer lar ikke litt pandemi stoppe dem fra å delta på foreningas årsmøte. Med ca. 150 påloggede enheter må man kunne si at det var høy deltagelse, og da har man ikke telt med at flere medlemmer kunne sitte ved samme enhet.

Det var politisk sekretær, David Coron-Andersen, som åpnet møtet og loset oss trygt igjennom formalitetene med konstituering. Leder av foreningen, Markus Hansen, som var blitt valgt til møteleder, tok for seg styrets beretning som på forhånd var blitt sendt ut til alle medlemmer.

BERETNINGEN

Blant saker fra denne perioden som Markus særlig tok for seg var pandemien, angrep på faget, tariffkravet ved TKS heis og selvsagt Schindlerkonflikten.

Foreningen satte tidlig i gang med å forberede tiltak slik at vi skulle ha nok midler til økonomisk støtte ved eventuelle permitteringer grunnet pandemien. Det var Offshore som ble hardest rammet, men de aller fleste kom seg fort ut i arbeid enten inn i rotasjonen eller i arbeid på land. Det ble også iverksatt støtteordninger for våre utenlandske medlemmer som ikke fikk tilgang til arbeid pga innreiseforbudet.

Rett før pandemien var et faktum opplevde foreningen at myndighetene sådde tvil om hele heisfaget er å

anse som et elektrofag. Her er det trolig et ønske å tilpasse seg EU og EØS. Foreningen har vært i en rekke møter med forskjellige departementer for en avklaring. Det vil bli informert mer om dette når det foreligger noe nytt å melde. Det ble lagt til at vi har støtte fra bl.a. forbundet og LO-juridiske.

Blant våre 20 medlemmer ved TKS heis er det et ønske om å tilslutte seg overenskomsten for heisfaget. De har i dag en tariffavtale med Norsk Industri, og det skal nå avklares hvilken tariffavtale disse hører

Ingen kjenner Schindlerkonflikten bedre enn Alexander Jordnes.

under. Markus henviste for øvrig til bilag 12 i Overenskomsten hvor det står at heisoverenskomsten skal være den eneste overenskomsten som skal ligge til grunn ved heisarbeid.

Ingen kjenner Schindlerkonflikten bedre enn Alexander Jordnes. På en overskriftsvennlig måte tok han for seg konflikten med avtalebrudd, arbeidsrett, sosial dumping, fagforeningsknusing, advarsler og avskjedigelse av hovedtillitsvalgt før en løsning med full seier forelå den 27. januar i år. Jordnes avsluttet med å takke hele foreningen og egen klubb som sto fjellstøtt gjennom hele konflikten.

REGNSKAPETS TIME

Kasserer i foreningen, Thomas Johansen, fremla tallene for perioden. Årsmøte godkjente regnskapet, slik som også revisor hadde gjort i forkant av møtet. Overskuddet ble vedtatt overført til Heismontørenes Solidaritetsfond (kampfondet) samt til jubileumsfondet. Ekstrakontingenten fra 2020 i forbindelse med koronapandemien ble vedtatt overført til permitteringsfondet.

Det ble vedtatt å opprette et felles kampfond for fagbevegelsen, hvor foreninger og klubber i lignende kamper som Schindlerkonflikten, kan søke et fondsstyre om økonomisk støtte. Videre ble det vedtatt å overføre den økonomiske støtten som foreningen mottok fra andre fagforeninger under konflikten til det samme fondet.

Årsmøtet vedtok at foreningen skulle bevilge midler til opprettelse av Fair Play Bygg i Vestland og i Østfold, samt opprettholdelse av støtte til Fair Play Bygg Oslo for deres bidrag i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Av andre bevilgninger ble det vedtatt støtte til bl.a. Industriaksjonen, Norsk Folkehjelp og Framfylkningen i Oslo.

VALG

Før Rune Larsen (nestleder i HMF) leste opp 25 og 40 årsjubilantene og Markus Hansen takket for oppmøte, presenterte valgkomiteens leder, Håvard Hanslien (Orona), valgkomiteens innstilling som ble enstemmig vedtatt.

De største endringene i styret skjedde ved at Kristoffer Syvertsen (Orona) erstatter Alexander Jordnes (Schindler) som andre nestleder i foreninga. Erik Tenden (Otis) skal i kommende periode fylle skoene til Even Thorstad (Kone) som ny lærlingansvarlig. Ellers noen små rokkeringer i styresammensetningen som du kan se bak på bladet eller på hjemmesiden.

GENERALFORSAMLING I HEISMONTØRENE SOLIDARITETSFOND

TOR-ERIK LUNDBERG

Den 26. april ble det avholdt generalforsamling i Heismontørenes Solidaritetsfond. Populært kalt kampfondet.

Det var styret leder, Bård Navrud, som ledet oss igjennom dagsorden med beretning, regnskap og valg. Øvrige styremedlemmer i perioden har vært Tor Erik Lundberg, Rune Fosshaug, Roar Enerly, Roar Karstein Eilertsen som for øvrig ble gjenvalgt for en ny periode.

Kort fortalt så er fondet vært godt forvaltet i perioden, og det ser ut til at man skal være godt økonomisk rustet dersom det skulle bli behov for å søke fondet om økonomisk støtte.

DIGITAL 1.MAI

Ettersom pandemien stadig herjer landet rundt om, var det å møtes fysisk, for å feire arbeidernes internasjonale kampdag, nok en fjern drøm. Derfor ble lederens tale spilt inn på film og HMF-produksjon tok turen opp til Grefsen for å møte Davido også i år.

CHRISTIAN OLSTAD

Leder Markus Hansen holdt en kortfattet og presis tale før han ønsket Davido velkommen i anledning arbeidernes internasjonale kampdag. Det ble selvfølgelig redegjort for Schindler-konflikten og dens heldige utfall. At den opptok store deler av ressursene året gjennom, men endte godt da Alex (avskjediget hovedtillitsvalgt på Schindler) fikk jobben tilbake. Markus poengterer at samholdet vårt har vært utslagsgivende i å beseire den offensiven som NHO og arbeidsgiverne viste gjennom.

Markus tok også opp de kommende kampene, tariffavtale på TKS, som har et voksende antall medlemmer, men ingen tariffavtale. Og ønsket i samme åndedrag nye medlemmer derfra velkommen. For ikke å snakke om det faktum at myndighetene forsøker å liberalisere hele heisbransjen, redusere viktigheten av fagbrevet og utvanne heisfaget. Det jobbes fortløpende med å kartlegge omfanget av dette «angrepet». Før han rundet av med å sette fokus på pandemien vi stadig er inne i, at vi hadde mulighet til å hjelpe våre utenlands-boende kolleger, og gleden ved at resten av oss faktisk er i jobb.

DAVIDO MAGIC STUDIO

Det var en blid og nybakt bestefar som møtte oss i den forhenværende

santaoriebygningen. Her har han i årevis hatt sitt studio, hvor gamle triks blir ivaretatt og nye skapt. Det blå huset ruver godt over Oslo, og med en reallt «squint» kan Færeder fyr spottes i det fjærne, det er lett å forstå at Davido har beholdt sitt magiske studio på Grefsen i årevis.

Han kan fortelle oss at pandemien har satt sitt preg på hans virke som tryllekunstner og entertainer. Det er lengre mellom oppdragene enn i normaltilstand, og det må i større grad arbeides med andre oppdrag på si. Det er dog hjelp å få gjennom støtteordninger, til faste kostnader, slik at han kan holde hodet over vannet og ivareta livsverket sitt. Det spørs om det hadde latt seg gjøre uten en slik ordning, så der er noe

gjort riktig fra regjerings ståsted. Det er hyggelig å kunne lære at vi i HMF har latt oss underholde av Davido på 1.mai siden en gang tidlig på 90-tallet, han nevner 92 eller 93, men er ikke helt sikker.

Vi ender opp med en halvtime med gamle kjenninger og nye fremføringer, og det er en profesjonell tryllekunstner som står foran oss i et relativt trangt studio. Han tryller frem kaniner og duer før vi rekker å trykke «rec» på kamera, og innen mikrofonen er plassert er jaggu organisasjonssekretæren vår tryllet vekk.

Vi sees på Stratos neste år!

Om du gikk glipp av seansen på 1.mai, ligger den stadig på HMF sin kanal på Youtube.

HMF FASHION STORE

T-SHIRT 50KR

HOODIE 150KR

GRATIS MUNNBIND!

HAUTE COUTURE

SWEET!

Avdelinger og klubber kan bestille større parti, og formidle moteartiklene direkte til sine medlemmer!

Bestillinger sendes til organisasjonssekretæren i HMF, Erik Eikedalen på e-post: eikedalen@heis.no.

Holder du til i Oslo? Kom innom kontoret vårt i Østre Aker vei 24, så ordner vi fashion til deg på dagen!

HEISLOBBYEN

Heislobbysen er et prosjekt som ble startet opp av Håvard Svang og undertegnede i vinter da vi holdt FSE kurs på Teams.

MARTIN GRANSETH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Kursene ble litt som et radioshow og vi var begge enige om at det hadde vært morsomt å lage en podcast for heisbransjen. Utover vinteren rekrutterte vi Emil Bariås, og allerede før påske holdt vi vår første sending.

Siden den gang har det blitt åtte episoder hvor vi har invitert med oss forskjellige personligheter i og rundt heisbransjen. Trolig er det kommet flere episoder før denne artikkelen kommer på trykk, da vi satser på å ha en ny episode klar hver uke.

Formålet er en underholdende podcast hvor vi kan prate om det å være menneske, både i og utenfor heisbransjen, og hvilke utfordringer vi har og kan møte. Vi har tidligere snakket om rusavhengighet, dødelighet og førstehjelp, motorsykler, reiser, hilst på tarantellaen Norma og mye mer. Foreløpig har vi vært låst til Oslo, i lånte lokaler fra HBU, på grunn av korona. Men ettersom vaksinene kommer på plass, ser vi for oss å reise rundt å møte heismontører andre steder i landet.

TUNE IN

Du finner oss alle steder hvor du kan høre på podcast, slik som på Spotify og iTunes. Vi er også tilgjengelig på Youtube, hvor vi gjør som

Dagsnytt-18, sender direkte med video samtidig som vi tar opp sendingen. Foreløpig er det kun en episode som har videoelementer som er vanskelig å få med seg på podcast. Det er episoden hvor vi prater med Benjamin som har med seg en tarantella og en nunchaku. For å finne oss på Youtube kan du søke opp Heislobbysen.

Vi tar gjerne imot tilbakemeldinger på det vi gjør. Slik som hva som er bra, hva er dårlig eller forslag til intervjuobjekter. Eller andre tips om hva vi burde sette søkelyset på, som for eksempel tekniske reportasjer. Du kan kontakte oss på Facebook i gruppa Heislobbysen eller via eposten heislobbysen@gmail.com.

Vi vil takke alle som følger oss, og håper at vi får noen nye lyttere.

Podcasten er laget med tanke på at den kan være interessant for alle, så del oss gjerne med kollegaer og venner. Takk, så høres vi!

PRISEN FOR FOTBALL-VM

Migrantarbeidere er helt sentrale i å realisere Qatars drøm om å arrangere fotball-VM i 2022. Men ti år etter at FIFA tildelte VM til Qatar, blir fortsatt tusenvis av landets migrantarbeidere utnyttet av hensynsløse arbeidsgivere. Mens det forventes at FIFA skal tjene store summer på VM – lider de som gjør VM mulig, skriver Amnesty.

ARBEIDEROPPRØR BLIR STORFILM

I 1907 gjorde gruvearbeiderne i Sulitjelma i Fauske kommune i Nordland opprør mot grådige gruveiere. Historien fra Sulitjelma handler blant annet om kampen for tariffavtale, 8-timers arbeidsdager og om arbeidere som hadde fått nok. Nå blir historien til film, skriver NRK.

SIKKERHETSAVVIK PÅ HEISER OG RULLETRAPPER VED MIAMI INTERNATIONAL AIRPORT

Den amerikanske fagforeningen, IUEC, har rapportert flere sikkerhetsavvik ved heiser, rulletrapper og rullefortau ved Miami International Airport.

TOR-ERIK LUNDBERG PIXABAY

Blant sikkerhetsavvikene skal det være kritiske sikkerhetsfunksjoner som er deaktivert og manglende sertifisering og heiskontroll.

En heismontør som jobber for Oracle Elevator, heisbedriften som har kontrakten med å vedlikeholde heiser, rulletrapper og rullefortau ved flyplassen, forteller at han ble suspendert i desember etter at han rapporterte om flere sikkerhetsmangler og at han var bekymret for både publikum og sin egen sikkerhet. En rapport utarbeidet av heiskontrollen på nyåret i 2020, underbygger anklagene om grove avvik som overkobling av sikkerhetskontakter.

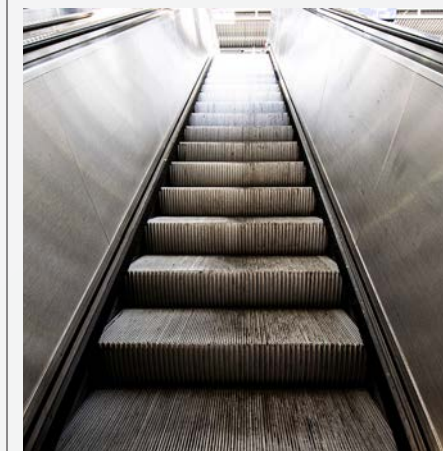
Heisbedriften Oracle Elevator sier i en uttalelse at IUEC aldri har likt dem siden de er en uorganisert heisbedrift uten tariffavtale som har servicekontrakten ved flyplassen. Videre skriver de at de alltid stenger av heisen eller rulletrappen inntil mangler er utbedret dersom de kommer over sikkerhetsavvik.

En talsmann for flyplassen viser til at heiskontrollen ikke fant noen avvik etter en ny sikkerhetskontroll i januar i år. Det påpekes at deres

høyeste prioritert er sikkerheten til passasjerer og ansatte. Kilde: www.local10.com

OM IUEC

Den amerikanske fagforeningen The International Union Of Elevator Constructors, IUEC, ble etablert i 1903 (1894). I dag har de 85 prosent organiseringsgrad innen heis, eller markedsandel som de selv kaller det. Med alle pensjonister utgjør dette ca 25 000 medlemmer, fordelt over 77 avdelinger (Locations) over hele USA, Canada og i Puerto Rico.

Det skal være flere sikkerhetsavvik ved heiser, rulletrapper og rullefortau ved Miami International Airport. Illustrasjonsbilde fra pixabay.

NYTT FRA UTDANNINGSSENTERET

MARTIN GRANSETH

Det er gledelig å fortelle at vi i den siste tiden har fått nye medlemsbedrifter ved både Opphei og HBU.

OPPHEI

Per i dag er det 50 lærlinger ved Opphei, hvor av 20 blir ferdige dette året. Antagelig blir det minst 20 nye lærlinger til høsten. Heisbedriften GM Heis er nå tatt opp som nytt medlem av Opphei.

Følgende bedrifter er nå medlemmer:

Otis A/S
Kone A/S
Schindler Heis A/S
Thyssen Krupp Elevator A/S
Uni Heis A/S
Ingeniør Stein Knutsen
Orona AS
GM Heis AS
HMF

HBU

Vi gleder oss over at både Alimak og Orona nå har blitt medlemmer av utdanningssenteret. HBU har nå ca. 600 medlemmer, som har rett til kurs, fordelt på følgende bedrifter:

Otis A/S
ThyssenKrupp Elevator A/S
Kone A/S
Schindler A/S
Uni Heis A/S
Orona AS
Alimak AS

KLEMT I HJEL AV HEIS

Fredag den 5. mars omkom en 64 år gammel mann i en heisulykke i en seks etasjers bygård i Brooklyn, NY, i følge abc7ny.com.

En foreløpig etterforskning, utført av Department of Building (DOB), viser at den omkomne og en leietaker tok seg inn i heisens maskinrom i kjelleren for å hente en mobiltelefon som hadde falt ned i sjakten. Da de to befant seg i

heisen maskinrom skal heisen ha fått et signal og startet. Det fremgår at mannen skal ha omkommet da han ble klemmt mellom heisens wire og skivekolli. Ulykken er nå under etterforskning.

LØFTEPUNKT I HEISSJAKTER – SIKKER BRUK

I forrige utgave av Heismontøren skrev vi om kravene til sertifisering av løftepunkter i en heissjakt. I denne artikkel skal vi ta for oss krav til bruksanvisning, hvilke bruksbegrensninger løftepunktene har, krav til førbrukskontroll og krav til kompetanse for den som rigger et løftearrangement.

JAN THORE LYGREN (NHK/VINDETEC A/S)

De viktigste punktene vi tok for oss sist var:

- Løftepunkter i heissjakter skal være sertifisert av en sakkyndig virksomhet S1
- Løftepunktet skal være merket iht. myndighetskrav
- Det skal foreligge ett sertifikat fra den sakkyndige virksomheten

KRAV TIL BRUKSANVISNING

De fleste vet at det skal foreligge en bruksanvisning. Kravet til dette finner man i arbeidstilsynets Forskrift om maskiner nr:544, vedlegg I, punkt 1.7.4. Der stilles det krav til bruksanvisning for maskiner, og mange mener nok da at dette ikke gjelder for løfteredskap, men dykker vi dypere inn i forskriften og leser §1 Virkeområde ser vi at forskriften også gjelder her.

En bruksanvisning her i Norge skal være på norsk og har som hensikt å beskrive riktig bruk, eventuelle bruksbegrensninger og farer som kan oppstå. De fleste bruksanvisninger innleder med å fortelle at Arbeidstilsynet stiller krav til brukeren gjennom Forskrift om utførelse av arbeid nr.1357 og at du skal ha dokumentert opplæring i bruken (§10.1).

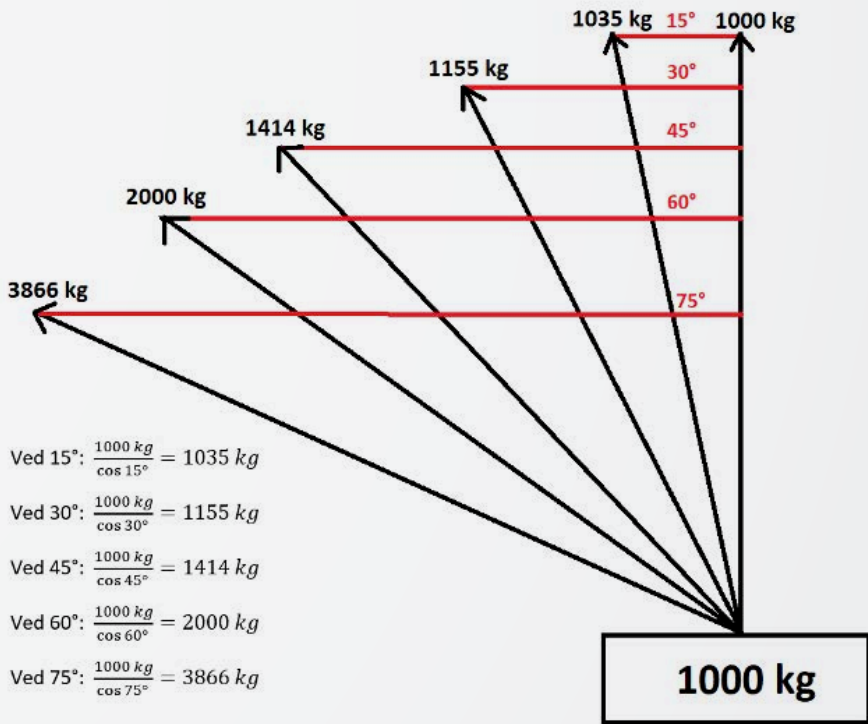
Løftetype										
Antall strenger	1	1	2	2	2	2	2	3 og 4	3 og 4	3 og 4
Hellingsvinkel <β	0°	90°	0°	90°	0-45°	45-60°	usymm.	0-45°	45-60°	usymm.
Type metrisk	til maks. total lastvekt >G< i tonn, fastskrudd									
Type tomme										
RS-M 6	1/4"	0,4 t	0,1 t	0,8 t						
RS-M 8	5/16"	0,8 t	0,2 t	1,6 t						
RS-M10	3/8"	1 t	0,25 t	2 t						
RS-M 12	1/2"	1,6 t	0,4 t	3,2 t						
RS-M 16	5/8"	4 t	1 t	8 t						
RS-M 20	7/8"	6 t	1,5 t	12 t						
RS-M 24	1"	8 t	2 t	16 t						
RS-M 30	1 1/4"	12 t	3 t	24 t						
RS-M 36	1 1/2"	16 t	4 t	32 t						
RS-M 42	1 3/4"	24 t	6 t	48 t						
RS-M 48	2"	32 t	8 t	64 t						

Figur 1 Rud grade 80 øyeskrue løftetabell fra bruksanvisningen

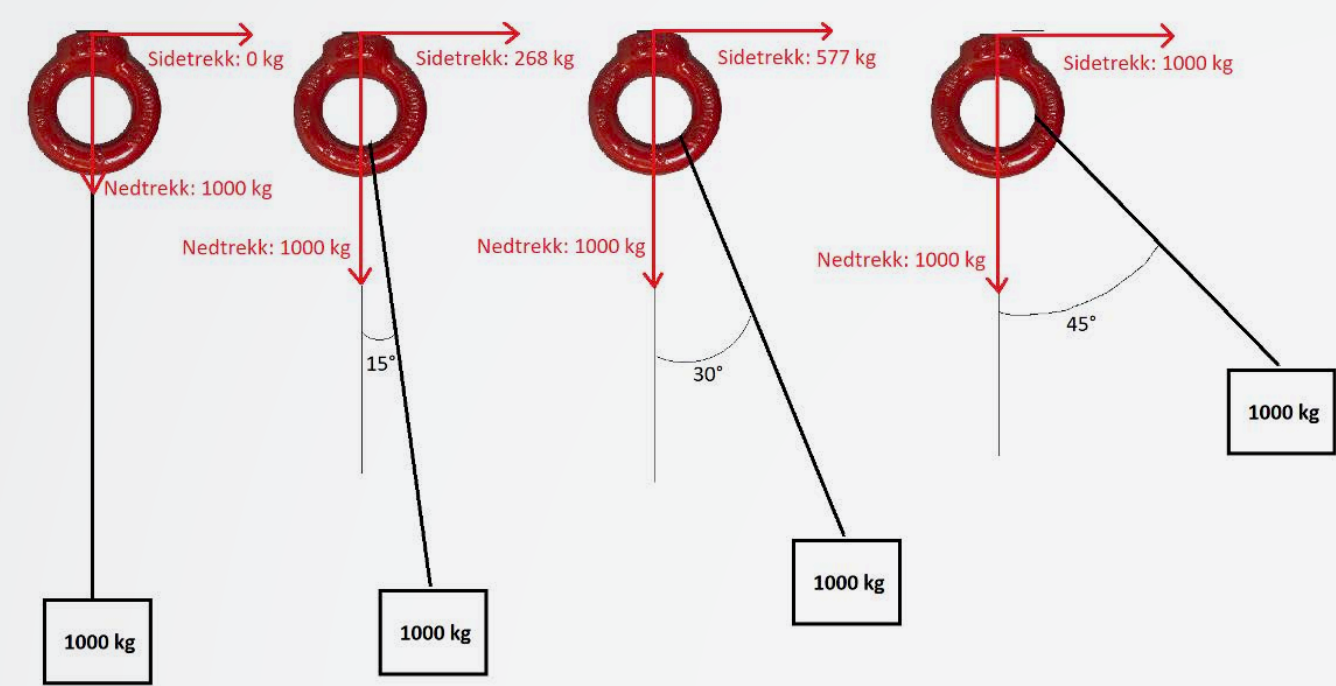
Bruksbegrensninger og riktig montasje er ofte gitt som en løftetabell som eksemplet gitt i figur 1 på en Rud øyeskrue.

Ser vi tabellen over (figur 1), så ser man at øyeskruer/øyemuttere ikke er anbefalt der man har et 2-parts løft med en arbeidsvinkel på løfteskrevet. Jeg er sikker på at de fleste av dere har brukt slike løftepunkter med en arbeidsvinkel over 15 grader (opp til 15 grader regnes som rett strekk) og dermed overbelastet løftepunktet.

Hvis vi ser på figur 2 så ser vi hvordan belastninger øker med økende løftevinkel. Ved et 2-parts løft i 45 grader vil denne belastningen ha økt med 41%.

Figur 2 krefter i løfteskrev ved økende arbeidsvinkel.

Figur 3 Skjevtrekk og sidekrefter på Øyemuttere

Illustrert på en litt annen måte så ser man i figur 3 at allerede ved 15 graders løftevinkel passer maks tillatt sidebelastning på øyemuttere.

Dette er ett eksempel på en type av løftepunkt i en heissjakt. Det finnes mange andre løsninger med innstøpte wire kassetter, innstøpt skinner, innstøpte universal kroker med løfteringer osv. Dere som brukere er derfor pålagt å finne ut hva som gjelder for sikker bruk i den sjakten dere skal utføre jobben i. Svaret på dette finnes jo da i bruksanvisningen for løftepunktet som er montert.

Førbrukskontroll skal alltid utføres før bruk og dette skal utføres av en som er kompetent til oppgaven. Vanlige sjekkpunkter er:

- Dokumentasjon (Bruksanvisning, løftesertifikat og samsvarserklæring på løfteredskapet)
- Merking av løftepunktet
- Tillat arbeidsbelastning (WLL)
- Tilstand på innfestning og betong
- Ingen skader på løftepunktet som korrosjon og deformasjoner
- Ingen hakk eller godslitasje

Som minimum skal man ha anhu-kerkurs iht. fagplan F2702 for å kunne utføre anhuking og førbrukskontroll av løfteredskapet. De fleste av dere har nok dette på plass, men det kan være lurt å tenke på repeti-sjon av denne kunnskapen. Vi bistår gjerne med opplæring for de som måtte føle behov for dette.

WIZZ AIR IGJEN

Det ungarske flyselskapet Wizz Air sa opp piloter og kabinan-satte på sin base i Romania i april i fjor. Oppsigelsene av de 15 ble utfordret av fagforeningen FPU i Romania, og lavprissel-skapet må nå gi de oppsagte jobbene tilbake, skriver frifag-bevegelse.no.

DYR HEIS MED RULLESTOL

Utleieren krevde ekstra husleie for at rullestolbrukeren skulle få bruke heisen. Husleia var 9500 uten heis og 10500 kroner med heis. Rullestolbrukeren tok saken til Diskriminerings-nemnda og fikk medhold, skriver handikapnytt.no.

ARBEIDSNÆRVÆR

Til enhver tid har verken arbeidsgivere eller særlig borgerlige politikere hatt lyst til å betale for at du og jeg kan være syke. Arbeidstagere selger sin menneskelige arbeidskraft med individu-elle egenskaper basert på egen helse og alder. Dette er rammebetingelser som arbeidsgiver må ta hensyn til under planleggingen av arbeidet.

TOR-ERIK LUNDBERG PIXABAY

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Verken kutt i sykepengene, kvitte seg med eldre og syke arbeidstagere eller presse allerede syke folk til å jobbe mer enn de har arbeidsevne til er løsningen for å oppnå et høyere arbeidsnærvær på sikt. Det må innses at i løpet av et langt arbeidsliv så vil de fleste av oss ikke alltid være like produktive av ulike årsaker. Alle ansat-te har allikevel sin verdi, rettigheter og stillingsvern. Arbeidet må tilretteleg-ges og tilpasses for arbeidstakere med allerede redusert arbeidsevne.

Den beste medisinen for å holde de ansatte friske starter med et fullt for-svarlig arbeidsmiljø både fysisk og psykisk.

Fysisk så handler det om å forebygge ulykker, yrkessykdommer og slitasje-skader lenge før de oppstår. Det handler om å planlegge arbeidet, skaffe til veie hjelpemidler, endre arbeidsmetoder, unngå tunge løft og redusere arbeid som kan gi slitasje-skader. I heisbransjen innebærer dette at vi må dele på byrden med de tyngste fysiske arbeidsoppgavene. Arbeidet må planlegges med riktig

bemannning og de riktige hjelpe-midlene til arbeidsoppgaven.

Det psykososiale arbeidsmiljøet er en studie i seg selv og handler om mer enn kake og lønningspils. Det

kan blant annet ha med arbeids-mengde, tidspress, stress, kontroll over egen arbeidssituasjon, etiske verdier, forhold til kollegaer og ledere, ledelse og organisering av arbeidet å gjøre.

Heismontøren for 34 år siden

ASBEST

Av Tor Moen (Heismontøren nummer 3 – 1987)

Saken er forkortet av redaksjonen.

Som nå mange etter hvert kjenner til, har vi i Reber klubben, Skien hatt en aksjon gående vedr. asbest i arbeidsmiljøet vårt. På oppfordring fra «Heismontøren» vil jeg gi en orientering om hvilke skader asbest gir, hvem som er mest utsatt, og hva som har skjedd i saken.

Hva har så skjedd i saken? Vi begynte å arbeide med saken i 1985. Foreningen ble koblet inn, og det ble noe brevveksling mellom enkelte firmaer og fagforeningen. Så gikk det et halvt år uten at noe skjedde. Da orienterte vi avd.leder og hovedtillitsmann om vårt syn på saken og om våre planer for aksjonering. Hovedtillitsmannen gikk inn for dette.

Siden det allerede i første brev fra fagforeningen til firmaet ble gjort oppmerksom på Forskrifter om asbest (235), regnet vi med at firmaet hadde lest denne. Vi mente at for å få firmaet mer engasjert, måtte vi legge et ekstra press på saken. Derfor skrev vi vi ikke ville jobbe med wireheiser (sjakt-mask.rom) uten et ulempetillegg (masketillegg), (noe vi mener også er ett rettmessig krav etter overenskomsten), foreløpig likt smuss I + II, samt med godkjent verneutstyr. Dette ville vi forlange dersom firmaene ikke kunne dokumentere at anleggene var asbestfrie. Etter dette ble det som rimelig er, et større engasjement. Reber svarte at de tok asbestproblemet alvorlig. De foreslo at målinger først måtte gjøres for å se hvor mye asbest det dreide seg om. Vi viste igjen til Forskriftenes 235, og forklarte at asbest som er montert slik at det avgir støv skal skiftes umiddelbart så sant det finnes erstatningsmateriale. Etter vår mening var det ingen grunn til å foreta målinger med hensyn til nødvendigheten av utskiftninger:

I Oslo den 18/3-87 var jeg med på et møte med bedriftsledelsen i Reber, hvor vi tok opp saken over bordet. Det viste seg da, at bedriften ikke kjente til Forskrifter om asbest 235? Bedriftsledelsen var heller ikke helt sikker på alvoret i saken. En rask telefon til Bråten i Arbeidsdirektoratet bekreftet imidlertid vår versjon. Pr. dato har Reber lovet å gi saken den prioritet den fortjener. Sammen med HLF vil de gå inn for å nedsette et utvalg bestående av to personer fra hver av partene. Disse vil sammen med direktoratet legge fram en plan over utskiftninger osv.

Vi i Skien har i samråd med Reber-konferansen, nå trappet ned aksjonen inntil videre for å se hva som skjer.

Det viser seg helt nødvendig å «hjelp» bedriftene til å forstå sitt ansvar i denne saken. Inntil videre folkens; les informasjon og bruk verneutstyr! Vi kommer helt sikkert tilbake til saken senere.

Fra Sjakta

EDMUND BERGET ANDREAS SAMDAL

Navn: Martin Bjørnstad
Alder: 30
Bedrift: Starlift
Arbeidsted: Trønderlag
Bosted: Byåsen, Trondheim

Martin har den 26/4 bestått fagprøven som heismontør etter å ha vært hjelper i Starlift i tre år. Han er den første som tar fagbrevet i Starlift i Trondheim.

Hva fikk deg til å begynne med heis?
 «Har hatt ett ønske siden jeg var på skolen. Var utplassert hos Otis i Trondheim under skoletida. Fikk ikke jobb der så begynte som lærling i automasjon hos GK. Etter endt militærtjeneste jobbet jeg ett par år i Caverion før jeg byttet til Siemens. Prøvde å søke til Otis igjen. Fikk etter hvert tilbud om å bli hjelper hos Starlift.»

Hva er det du liker med heisfaget?
 «Føler at det er en liten nisje, at vi er få, noe som gjør faget litt eksotisk. Kombinasjonen elektro og mekanikk gjør det også ekstra spennende. Givende å være med fra start til slutt og se ett ferdig produkt. Viktig å være stolt av jobben når man er ferdig. Trives best på nyanlegg foreløpig og lærer noe nytt hele tiden.»

Hvordan er det å jobbe i Starlift?
 «Er veldig varierte arbeidsoppgaver i og med at vi er en liten avdeling. Vi får holde på med mye forskjellig noe jeg synes er bra. Det er ett godt arbeidsmiljø blant kollegene som også gjør at vi samarbeider godt.»

Hvordan står det til med fagorganiseringa i bedriften?
 «Vi er to organiserte og begge jobber i Trondheim. Så vi er bare to av ca. tjue ansatte enda. Vi har ett ønske om tariffavtale, for vi har ingen skriftlige avtaler slik det er i dag. Hadde vært fint å fått deltatt på kursene hos HBU.»

Hva anser du er den største utfordringa i bransjen i dag?
 «Opprettholde kvaliteten på arbeidet vårt er viktig for å beholde faget. Prøve å stå imot det høye tidspresset og fortsatt gjøre godt arbeid.»

Hva driver du med når du ikke skrur heis?
 «Veldig interessert i motorsykkel og har nettopp tatt motorsykkellappen. Familien og en sønn på 2 år tar mye av tiden. Prøver å holde meg litt i form med styrkeløft, men liker fotball best. Gleder meg stort til neste heiscup og ta flere pokaler med Trønderheis.»

Martin Bjørnstad er montør i Starlift.

Verv i Heismontørenes Fagforening per 01.05.21

VERV	PERIODE	NAVN	TLF	E-POST
Leder	20 – 22	Markus Hansen	469 13 040	leder@heis.no
Nestleder	20 – 22	Rune Larsen	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Nestleder	21 – 23	Kristoffer Syvertsen	940 52 678	ksyvertsen@orona.no
Sekretær	21 – 23	David Coron-Andersen	480 06 131	davidcoron@msn.com
Kasserer	21 – 23	Thomas Johansen	959 82 361	kasserer@heis.no
Stuieleder	20 – 22	Per Arne J. Salo	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
1. Styremedlem	20 – 22	Stian Andersson	959 86 222	stian.andersson@thyssenkrupp.com
2. Styremedlem	21 – 23	Thomas Skoglund	922 30 888	thomas.skoglund@otisklubben.no
3. Styremedlem	20 – 22	Nicolai Larsen Lund	489 92 053	nll@gmheis.no
4. Styremedlem	21 – 23	Bård Navrud	905 57 919	baardnav@hotmail.com
5. Styremedlem	20 – 22	Tor-Erik Lundberg	951 91 560	torerl@online.no
6. Styremedlem	21 – 23	Alexander Jordnes	953 92 334	ajordnes@heis.no
Lærlingrep.	19 – 20	Henrik Smerud	901 58 875	henrik.smerud@outlook.com
1. Distriktsrep.	20 – 22	Håkon Bauge	959 82 339	h_bauge@hotmail.com
2. Distriktsrep.	21 – 23	Lasse Evjen	959 86 244	lasseev@hotmail.com
3. Distriktsrep.	20 – 22	Trond Polden	415 60 675	75polden@gmail.com
4. Distriktsrep.	21 – 23	Bjørn Magnus Aspevold	909 54 660	bm_aspevold@hotmail.com
Andre oppgaver				
HMS-ansvarlig	20 – 22	Lars Aleksander Selebo	995 30 820	lars@selebo.no
Lærlingansvarlig	19 – 21	Erik Tenden	414 98 209	eriktenden@hotmail.com
Redaktør	20 – 22	Tor Erik Lundberg	951 91 560	redaksjonen@heis.no
Kontrollkomitè	20 – 22	Rune Foshaug	951 91 562	rf@live.no
Kontrollkomitè	21 – 23	Stian Pedersen	959 08 344	baanrud@gmail.com
Regnskap	Ansatt	Bjørn Tore Egeberg		bjorn.tore@heis.no
Org. sekretær	Ansatt	Erik Eikedalen	472 30 599	eikedalen@heis.no
Landsstyrerepresentant (vara)		Terje Skog	908 77 069	terje.skog@gmail.com
Avdelinger				
Bergen	20 – 22	Trond Polden	415 60 675	75polden@gmail.com
Drammen	19 – 21	Lars Selebo	995 30 820	lars@selebo.no
Hedmark/Oppland	18 – 20	Kristoffer Saug Lie	950 56 349	kiffe_93@hotmail.com
Haugesund	20 – 22	Steven Green		
Agder	19 – 21	Tor Helge Reber	915 63 130	threber@frisurf.no
Møre og Romsdal	19 – 21	Erlend Andberg	911 51 662	erlend.a@hotmail.com
Trondheim	19 – 21	Lasse Evjen	959 86 244	lasseev@hotmail.com
Tromsø	19 – 22	Jan Wahlgren	951 91 583	janb.wahlgren@gmail.com
Nordland	19 – 22	Bjørn Magnus Aspevold	909 54 660	bm_aspevold@hotmail.com
Stavanger	18 – 20	Vegard Olimstad	453 94 780	vegardolimstad@hotmail.com
Vestfold/Telemark	18 – 20	Stian Næss	993 25 650	stian3011@hotmail.com
Østfold	19 – 21	Frank Sig Hansen	932 05 222	frahan53@gmail.com
Klubber				
Otis	Hovedtill.	Stian B. Pedersen	959 08 344	baanrud@gmail.com
Kone	Hovedtill.	Bård Navrud	905 57 919	bard.navrud@kone.com
Schindler	Hovedtill.	Alexander Jordnes	959 82 334	ajordnes@heis.no
Schindler	Oslo	Tor-Erik Lundberg	951 91 560	torerl@online.no
Thyssen	Hovedtill.	Stian Andersson	959 86 222	stian.andersson@thyssenkrupp.com
Thyssen Bergen	Bergen	Kim Thomassen	959 86 266	kfthomassen@gmail.com
Thyssen Oslo	Oslo	Knut Ellingsen		
Ing Stein Knutsen	Hovedtill.	Arild Lyngøy	974 29 130	arild_lyngoy@hotmail.com
Ing Stein Knutsen	Haugesund	Andre Birkeland	410 04 256	andre.b.birkeland@hotmail.com
Alimak	Bergen	Aleksander Dreyer	900 66 301	aleks.dreyer@gmail.com
Heis1/ Orona	Tromsø	Aleksander Fjelde	900 52 178	alexander.fjelde@heis1.no
Orona	Hovedtill.	Kristoffer Syvertsen	940 52 678	ksyvertsen@orona.no
GM Heis	Oslo	Nicolai Larsen Lund	489 92 053	nll@gmheis.no
Uniheis	Oslo	Jørgen Marius Jensen	982 30 873	epost.jorgen@uniheis.no
Avdeling		Adresse		E-post
Oslo		Østre Aker vei 24, 0581 Oslo	Telefon	foreninga@heis.no
Bergen		Kalfarv. 71, 5018 Bergen	22 17 45 50	75polden@gmail.com
Stavanger		Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger		vegardolimstad@hotmail.com